

SZAKDOLGOZAT

Tillmann Anita

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Állattenyésztési Tudományok Intézet

Kynológus szakirányú továbbképzési szak

Weimári vizsla vadászat, képzés, tenyésztés kérdésköre

Belső konzulens: Ujhelyi Tamás

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Készítette: Tillmann Anita

Gödöllő

2024

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés és célkitűzések	3
2.	Szakirodalmi áttekintés	7
2.1.	A weimári vizsla rövid bemutatása, eredete, vadászatban mutatott karakterisztikája	7
2.2.	Magyar és német vizsgarend összehasonlító elemzése	10
2.2.1.	Képességvizsga (KV) és Verbandsjugendprüfung (VJP)	11
2.2.1.1.	A vizsgák feladataiban megjelenő különbségek	12
2.2.1.2.	A vizsgák előfeltételeiben, lebonyolítási módjaikban megjelenő eltérések	16
2.2.2.	Őszi tenyésztés vizsga német vizslafajták részére (ÖTV) és Herbstzuchtsprüfung (HZP)	19
2.2.2.1.	A vizsgák feladataiban megjelenő különbségek	20
2.2.2.2.	A vizsgák előfeltételeiben, lebonyolítási módjaikban megjelenő eltérések	26
3.	Alkalmazott módszertan (anyag és módszer)	27
4.	Eredmények és értékelésük (megvitatás)	29
4.1.	VJP eredmények elemzése	29
4.1.1.	VJP-n szerepelt kutyák születési időpont alapján történő kiértékelése	29
4.1.4.	Tömeges tenyésztésen alapuló szelekció	34
4.2.	HZP eredmények elemzése	35
4.2.1.	HZP-n eredményesen szerepelt kutyák születési időpont alapján történő kiértékelése	35
4.2.2.	HZP eredmények fajták közti összehasonlító kiértékelése	37
5.	Következtetések és javaslatok	40
6.	Összefoglalás	44
7.	Irodalomjegyzék	46
8.	Táblázatok és ábrák jegyzéke	52
9.	Mellékletek	53
9.1.	VJP vizsgaeredmények	53
9.2.	HZP vizsgaeredmények	55
10.	Nyilatkozatok	60
10.1.	Konzulensi nyilatkozat	60
10.2.	Nyilatkozat a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről	61

1. Bevezetés és célkitűzések

A weimári vizsla magyarországi fajtagondozó szervezetének, a Német Vizslaklubnak az éves közgyűlésein egy ideje rendre felmerül az a gondolat, hogy a szervezet által gondozott fajták esetében lehetne valamilyen módon a fajtagondozó ország vizsgarendjéhez igazodni. Szigorúbb megköntésként az igazodás jelenthetné már a tenyésztésbe vétel feltételét. Megengedőbb, motivációs lehetőségként megjelenhetne akár a prémium törzskönyv kiadhatósági feltételeként az ilyen vizsgarend szerint vizsgázott tenyészállat utódai számára.

A weimári vizsla minden vadászkutyaként nyilvántartott, munkavizsgára kötelezett fajta, rendelkeznie kell az ehhez szükséges összes tulajdonsággal, beleértve a lövésbiztonságot, alkalmasnak kell lennie mind mezei, erdei és vízi munkára is. Fajtagondozó országa Németország, (http19) fajtagondozó szervezete a németországi – Freiherr Sigismund Zedlitz und Neukrich, német vadászkynológus-vadászíró, közismertebb nevén Hegewald kezdeményezésére (http01; Kočová, 2016) –, 1897. június 28-án, Erfurtban megalakult „Verein zur Züchtung des Weimaraner Vorstehhundes”, az ezüstsürke weimári vizsla tiszta tenyésztését képviselők német klubja, a Weimaraner Klub e.V. (WK) (Petri, 2007; Mack, 2004).

A munkavizsga Németországban a fajtagondozó szervezet által meghatározott vizsgarend teljesítését jelenti, ahol a német típusú munkavizsgákért a német vadászkutyázás vezető szervezeteként – a szintén nagy múltú, 1899-ben alapított – Der Jagdgebrauchshundverband (JGHV) a felelős. A JGHV összefogja a komplex tenyésztési, képzési tevékenységükkel a vadászatra alkalmas vadászkutyák rendelkezésre állásáért felelős vadászkutya klubokat, az állami vadásztársaságok körzeti csoportjait, vadászegyesületeit és az állami vadásztársaságokat is. Feladatai közé tartozik többek között a vizsgaszabályzatok megállapítása, a bírák képzésére, kinevezésére vonatkozó irányelvek megalkotása is (http07).

Mielőtt rátérnénk a német vizsgarend átvétel ötletének kiváltó okaira, le kell szögezni, ma Magyarországon rendkívül szerencsés helyzetben vagyunk, hogy egyáltalán felmerülhetett a fajtagondozó országhoz történő igazodás gondolata. Oka, hogy a német, vadászkutyákra megalkotott vizsgarend a német vadászati hagyományokon alapul (Hegendorf, 1938) és a vizsgákért felelős JGHV vadászatban részt vevők összefogó munkájának köszönhetően igazodik az ország vadászati lehetőségeihez, beleértve a vadászati idényeket, vadászható fajokat is, így a vadászkutya vizsga a vadászon való alkalmasságot hivatott igazolni.

Ennek megfelelően:

- Éghajlati, domborzati és csapadékviszonyok viszonyok szempontjából a kontinentális Magyarország ([http15](#)) és Németország nincs annyira távol egymástól. ([http29](#)) Később látni fogjuk ennek a jelentőségét, mivel a német vizsgarendnek naptári napok, így az éghajlat vonatkozásában is igen nagy a kötöttsége. Kitüntetett szerepe van a tavasznak, a tavaszi vizsgának, 05.01 dátummal nevesítve, illetve az ősznek, őszi vizsgának is, 09.01 dátummal nevesítve ([http08](#)), elképzelhetetlen lenne ugyanez a gondolat például Ausztráliában, ahol az évszakok ellentétesek Európával déli féltekén való elhelyezkedése miatt ([http16](#)).
- Részben a 2 ország éghajlati, földrajzi, domborzati viszonyainak nem túl nagy különbsége, és földrajzi relatív közelségének következtében a vadászható fajok és vadászidények is mutatnak átfedéseket ([http02](#); [http14](#)), szintén elképzelhetetlen lenne a vizsgarend átvételének gondolata például a vadászati szempontból különböző Ausztráliában ([http04](#)).
- Történelmi okokból a magyarországi vadászat még mindig őrzi a német vadászati hagyományokat (Kovács, 2023; Csőre, 1994).
- Ellentmondásos módon, de még vadászkutya kiképzés is őrzi a német hagyományokat. Példa erre a vadászkutyákat bemutató, vadászkutya kiképzést támogatandó korai, 1912-es első magyar kiadású könyv (Diezel & Mika, 1993) vagy a vadászkutya kiképzésekhez Magyarországon még mindig gyakran használt német szerzők könyvei is. (Tabel & Tabel, 2018; Tabel, 2016) Az ellentmondás leginkább onnan származik, hogy a német eredetű könyvek az elmúlt évtizedekben lényegében változatlan elvekre épülő német vizsgarendet veszik alapul, arra készítene fel, így a magyarországi egyes vizsgafeladatokhoz és helyes végrehajtásukhoz részben megfelelhetnek ugyan, de a teljes képzés folyamat felépítéséhez már nem feltétlenül, ez a következő fejezetekben, a vizsgarend összehasonlításnál tételeken megfigyelhető is lesz.
- Weimári vizslák vonatkozásában mind Németország, mind Magyarország a FCI fajtastand alapján értékeli a kutyákat. ([http19](#)) Szemben például az USA-val, ahol az AKC fajtasztenderdek az érvényesek. ([http18](#)) Nem vitatva, hogy bár az amerikai fajtagondozó szervezet, a Weimaraner Club of America törekszik a német fajtagondozó szervezettel történő kapcsolattartásra ([http21](#)) mégis tény, hogy a 2 fajtastandard szembetűnő módon eltér egymástól, például az USA-ban kívánatos mellkasforma vagy hátvonal ([http23](#)) Európában már kizáró hibának minősül. (Petri,

2007) Túl azon, hogy ez szabályozási kérdéseket vethetne fel, a problémát sokkal inkább az jelenti, hogy a 2 standardban megtalálható eltérések oka valójában a kutyák eltérő hasznosítási módjára vezethető vissza. Az amerikai vadászterületek mérete sokkal nagyobb, vadsűrűség sokkal kisebb, mint az európai, az amerikai standard ennek megfelelően a könnyebb, gyorsabb kutyákat preferálja, ráadásul sem a csapa munka, sem a dúvadélesség nem kap akkora hangsúlyt, mint Németországban (Scott, 1952; [http09](#)), így az eltérő hasznosítás miatt az ugyanolyan vizsgarend relevanciája megkérdőjelezhető.

Miután a német vizsgarendre történő áttérés a használati mód alapján lehetségesnek tűnik, meg kell vizsgálni az előnyöket, miért is lenne érdemes megvalósítani az ötletet. Az áttérés 2 vonatkozásban is előnyösnek tűnik:

- Egyéni, tenyésztői szinten a német vizsgarend szerinti követelmények teljesítése egy lépcsőfok lehet ahhoz, hogy az adott tenyészegyed részt vehessen a fajtagondozó országbeli párosításokban is ([http27](#)), amely jelentős, akár presztízsbeli értéket képviselhet az adott tenyésztőnek.
- Populáció vonatkozásában létrejöhetnének olyan párosítások is, amelyek a fajta magyarországi állományát „javíthatnák”, diverzifikációját növelnék. Kicsit hosszabb indoklásra szorul, miért pont a fajtagondozó ország játszik kitüntetett szerepet, hiszen mondhatnánk, rajta kívül elég sor országban tenyésztenek weimári vizslákat, ahol a párosítások nem, vagy kisebb akadályokba ütköznének csak. Az okok – amelyek egyben a fajtagondozó ország tenyészegyedeivel való párosításokat is nehezítik – főként a weimári vizsla elterjedésének a történetében keresendők. A Weimaraner Club e.V 1897-es megalakulása óta erősen védte, védi a fajtát és annak tiszta tenyésztését. (Petri, 2007; Mack, 2004; [http01](#); Kočová, 2016) A tagság korlátozott volt, és szigorúan csak a tagok birtokolhatták, tenyészthették a kutyákat. ([http22](#)) Ausztria kitüntetett helyzetben volt ugyan, Hans von Ratibor Hohenlohe herceg már 1913-ban importálhatott weimári vizslát, de más ország nem. ([http01](#); Kočová, 2016) Először 1929-ben vettek fel csak a klubba nem német állampolgárt, az amerikai Howard Knightot, aki elsőként vásárolhatott és importálhatott az Egyesült Államokba tenyészállatokat (Emerson, 2020). Jellemző a korabeli protekcionizmusra, hogy a klub először csak 2 ivartalanított kutyát adott át a számára. Hosszas vita után, 1938-ban sikerült végül 4 újabb, immár valóban ivaros tenyészállatot szereznie és amerikai populáció legnagyobb része sajnos eme 4 állat utódjának tekinthető. (Scott, 1952), a világ többi országába is jórészt az amerikai

populáció utódai kerültek (http01). Bizonyítékul még a genetikai vizsgálatokat is segítségül hívhatjuk, amelyek szerint a weimari vizsla rövid- és hosszúszőrű változata két különálló populációt képvisel, a hosszú szőrű weimari vizslák a rövid szőrű változattól származnak. Viszont meglepő módon ennek ellenére a genetikai diverzitás – egy kivételével – minden mikroszatellit alapján, továbbá az egyedek közötti átlagos genetikai távolság a hosszú szőrű változatnál a nagyobb (Schrameyer, et al., 2005). A hosszú szőrű változatnál, amely az USA-ba nem került ki, nem hivatalosan elismert fajta (http18).

Fentebb láttuk, hogy a használati módból fakadó akadály nem feltétlenül van a német vizsgarend átvételének, előnyei is vannak. A következő lépés, mielőtt a német vizsgarend egy azonnali döntéssel átvételre kerülne, alaposabban meg kell vizsgálni, mi is a fajtára vonatkozó német vizsgarend. Miben tér el a magyar vizsgarendtől és az áttérés valójában milyen következményekkel járna, milyen feladatok merülhetnek fel, amelyek túlmutatnak magán a vizsgák eredményes letételén, kezdve a vizsgára történő felkészüléssel. Sőt, később majd igazolást nyer, hogy már a tudatos tenyésztés, tenyésztési mód helyes megválasztása, megváltoztatása is javasolt, nem beszélve egyéb feltételekről. Jelen dolgozat célja, hogy ezt a kérdéskört elemezze, de nem célja, hogy

- magát a német vizsgarendszert értékelje, annak magyarhoz viszonyított előnyeit, hátrányait elemezze, helyette adottságként fogadja el, mivel azon módosítani a fajtagondozó ország megfelelő szervezetének, szervezeteinek van joga
- az összes típusú munkavizsgára kitérjen, kifejezetten a tenyésztésbe vételhez szükséges munkavizsgákra fókuszál
- mélyebb elemzésnek vesse alá a fajta definícióját, mi szerint ugyanazon fajtának tekinthetőek-e a világ különböző pontjain, eltérő standard alapján tenyésztett, eltérő hasznosítású, ámde ugyanolyan elnevezésű kutyák
- a német tenyésztetőségbe vételt és az ahhoz szükséges összes feltételt teljes egészében elemezze, csak a vizsgarendre fókuszál
- a német vizsgarend bevezetéséhez kapcsolódó operatív feladatokat, szabályokat teljes körűen számba vegye, bevezetését megtervezze, az a fajtagondozó szervezet, a vizsgát bonyolító és abban közreműködő szervezetek hatásköre

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. A weimári vizsla rövid bemutatása, eredete, vadászatban mutatott karakterisztikája

A vadászkutyafajták (http06) egyik legendás, misztikus alakja a Weimaraner, magyarul weimári vizsla. Megmozgatja az emberek fantáziáját arisztokratikus megjelenésével, ezüstösen csillogó szőrével, elegáns mozgásával, határozott fellépésével. Sokféle, helyel-közzel megtévesztő romantikus elnevezéssel is illetik, a weimári vizsla elnevezése olaszul „ezüst nyíl” (http17), de megjelenik ezüst kísértetként (http10), szürke szellemként (http01; http22), ezüstszürkeként (Mack, 2004), ezüstös lovagként is (http24). Többek között a külleme és a fajta köré szőtt legendák miatt a korábbi szigorú szelekción alapuló, munkavonalú tenyésztése után a XX század második felében meglehetősen népszerű és sajnos nem az eredeti tenyésztési céljának megfelelően hasznosított, „hamisított” fajtává vált. (http01; http09). Ennek megfelelően még a vadászkutyákkal foglalkodó szakemberek is viszonylag ritkán találkoznak a fajtával, kialakulásának történetéről, eredeti tenyésztési céljairól, jelleméről, munkában elvárható és kívánatos tulajdonságaikról, más, ismertebb vizslafajtához képest megkülönböztető jellegzetességeiről – beleértve a képzési módszertanát – kevés ismerettel rendelkeznek. (http09; http26)

A német vizsgarendnek történő megfeleléshez ugyanakkor óhatatlan a fajta ismerete, történetének áttekintése, fókuszálva a vadászattal kapcsolatos jellemzőinek meghatározására, az eredeti tenyésztési és hasznosítási célokra. A weimári vizsla vizsgarendhez kapcsolódó viszonyát a munkajellemzők és tenyésztési elvek vonatkozásában szintén – mivel a Hegendorff névéhez köthető német vizsgarend (Hegendorff, 1938) eredeti kidolgozása a bevezetésben említettek szerint a német vadászati hagyományokon alapul – érdemes az elérhető korabeli források alapján áttekinteni. Sajnos az 1800-as vagy annál korábbi évekről elérhető forrás, hiteles dokumentáció nem létezik, még ha abban nincs is vita a szakértők között, hogy maga a fajta a fajtatiszta tenyésztés kialakulása, törzskönyvezés bevezetése előtt is létezett valamilyen formában. (Scott, 1952) Az áttekintés így leginkább a XIX század végén, XX. század elején aktív, a weimáriak atyjának is nevezett Robert aus der Herber őrnagy és szellemi örökségét továbbvivő követőinek munkássága alapján végezhető el. (Hiller, 1997) Robert aus der Herber volt az, akinek a kihalás szélére sodródott fajta a fennmaradását, túlélését köszönheti az I. világháború viszontagságai, illetve a fennmaradását ellenző, főként német

kynológusok ellenére. (Alexander & Isabell, 1993; Hiller, 1997) Ráadásul miután az I. világháborút követő időkben, Németországban tiltották a lőfegyver használatát és tartását (Bajorhegyi, 2022), a fajta fennmaradása és fejlődése érdekében ő volt az, aki a korabeli tenyésztőkkel együtt lépéskényszerbe kerülve, a fajta tenyésztési céljai között a kiemelkedő vadászati képességeinek megtartása mellett előtérbe helyezte a gazdával szembeni kontaktosságot, különös tekintettel a gazda védelmezésére. Ez az őrző-védő tulajdonság a fajtában egyedülálló a többi vizslafajtaéhoz képest. (Emerson, 2020) Utódai, a II. világháború után örökségét tovább vivők az 1949-ben Fritz Küllmer vezetésével újraalakult WK tagjai között keresendőek, munkájuk a klub folyóiratában, a Weimaraner Nachrichten korabeli számaiban dokumentáltan jól nyomon követhető. (Limpert, 1960; Bloemer, 1959) A korabeli tudáshoz azért is érdemes visszanyúlni, mert a tudás elveszni látszik, napjainkban szerte a világon több tízezer weimári vizsla kölyök születik és nem csak küllemükben, természetükben mutatnak heterogenitást (Alexander & Isabell, 1993), de ami sokkal fájdalmasabb, az eredeti vadászati célú hasznosításuk Németországon kívül elenyésző (Mack, 2004; [http09](http://09)).

Először a fajta besorolását, kialakulását érdemes áttekinteni. Vadászati hasznosítás szempontjából a weimári vizsla egy közép-nagy méretű, erőteljes testfelépítésű kontinentális vizsla. Dokumentált tenyésztése ugyan csak a 19. században kezdődött meg, de valójában ennél régebbi fajtának számít. Az általános vélekedés szerint a 1600-as években alakulhatott ki, eredetére hiteles korabeli források hiányában általában kinézete és/vagy munkában mutatott jellemzői alapján levont hasonlóságokra építve próbálnak következtetni (Scott, 1952). Több elmélet is létezik eredetével kapcsolatban.

A Chien de Saint-Hubert, „Szent Hubertus” elmélet szerint a VIII században, a belgiumi Szent Hubert kolostor szerzetesei által kitenyésztett, az angol és francia vérebekek őseinek is tekintett, már kihalt, kiváló nyomkereső vérebekekből, a Szent Hubertus kopókból származik (Denlinger, 1954).

A Chiens Gris vagy Gris de Saint-Louis, „Szürke kutya” elmélet szerint a XIII. századi őstől, a francia forradalom vadászatra gyakorolt hatásának köszönhetően kihalt fajtától, a Gris de Saint-Louis-tól származtatják, amelyik egy, a Chien de Saint-Huberthez, Szent Hubertusz kopóhoz hasonló vadászkutya-fajta volt (Denlinger, 1954; Petri, 1984; [http09](http://09)).

A GSP elmélet szerint vagy a német rövidszőrű pointer (GSP) szürke változata, vagy a GSP-hez hasonlóan jött létre, a szerepük szerint veszélyes vadak megragadása és

megfojtására alkalmazott nehéz, régi stílusú német kutyák (Lindner, 1940) angol pointerekkel történő keresztezésével (http09; Denlinger, 1954).

Az „Altdeutsche Bracke” – a „tisztá vonal” – elmélet szerint a weimári vizsla valószínűleg az egyetlen olyan vizslafajta, mely semmilyen egyéb vérvonalat sem tartalmaz, egy őstől származik, az ónémet kopó eredeti barna típusától. Szürkés színét mutációval magyarázzák, amit a színre történő szelekció rögzített. (Ilger, 1921; Denlinger, 1954)

A „Leithund” elmélet szerint a lehetséges ős a ma már szintén kipusztult, világos színű, a mai véredek elődjének is tartott, valaha volt legrégebbi német vadászkutya-fajta, a vadászat megkezdése előtt keresőpórázon az üldözendő vad nyomát meghatározó, vadászkutyák között legértékesebbnek tartott „vezérkutya”, a Leithund. (Bauer, 2000) Az elméletet a weimári vizsla kitűnő nyomkereső képességével és szőrzetének különleges szürke színével támasztják alá, további bizonyítékként a fehér foltok megjelenésére való hajlamot említik (http01; Kočová, 2016).

Az eredetelméletek különbözőek ugyan, de a közös vonás a vélelmezett kopó eredet, nem hiába jelenik meg a magyar nyelvben is, főleg régebbi szóhasználatban a weimári kopó elnevezés. (Zöldágh, 2021) Továbbá ismert, hogy 1850 körül Németországban, a weimari vizsla tenyésztés tényleges földrajzi kiindulópontjának tekintett Weimarban és Thüringiában az arisztokrácia kezében lévő vadászkutyákat főként nagyvadak, medve, vaddisznó és szarvas vadászatára tenyésztették (Kočová, 2016).

A XIX. század óta azonban Németország erdőinek mérete csökkent, nagyvad állománya fogyatkozott, így a weimari vizslák vadászati képességeit tudatos tenyésztéssel kiterjesztették a kisebb vadak vadászatára is. (http20) Szelekció révén sikerült a kutyákat valamennyivel gyorsabb, jó vadmegállású, mezei munkát is kiválóan végző kutyákká tenyészteni, a kontinentális vizslafajták között utolsóként. (Giesemann, 1995) Mezei munkáját alacsonyan tartott farokkal és orral, hosszú, izmolt háttal (Petri, 1984), egyedi, csak a fajtára jellemző mozgással, az úgynevezett „talajtakaró vágózással” végzi, ami az ügetés közben a medencecsont vízszintes irányú minimális elmozdulásával járó, a hátsó végtagok meglehetősen vízszintes állásban, talajhoz közeli, alacsonyan tartását jelenti. (Larlisle, et al., 2016) Ugyanakkor feladatköreiknek, karakterisztikájának származásából fakadó öröksége is a részét képezi. (http09) A kifogástalan lövés utáni munka, az általánosan mély orrtartással végzett nyomkeresési munka iránti hajlam kíváncsú és tenyésztési célja a fajtának. Így megfelelő kiképzéssel a weimári vizsla kiváló, valóban minden vadászkutyának számít, mezőn, vízben és erdőben is megállja a helyét.

Temperamentumát illetően kitartó, szenvedélyes, de nem túlzottan szenvedélyes vadász, „megfontoltság” jellemzi, a más vizslafajtákra jellemző túlfűtöttség (Petri, 1984), gyorsaság, értelmetlen rohangászás, vezetőtől való túlzott eltávolodás kifejezetten nemkívánatos a fajtában. (Limpert, 1958) Jellemét tekintve intelligenciája kiemelkedő, nagyon erős kötődést alakít ki gazdájához/felvezetőjéhez. Erős őrző-védő ösztönrel rendelkezik, az egyetlen vizslafajta Németországban, amelyeknek le kell tennie az ezen tulajdonság értékelésére szolgáló karaktertesztet is, amelyet a 2001-es, új Wesenstest bevezetéséig sokáig az „emberélesség” tesztjének (Mannscharfprüfung) hívtak. (http09) A kötődés miatt könnyen képezhető, nevelését, kiképzését is ennek ismeretében szükséges kialakítani, egyedileg képezve, vadásztársat megillető tisztelettel, következetes, de szeretetteljesen bánásmóddal, a kényszerítésen, erőszakon alapuló „egyen-képzésre” általában munkamegtagadással reagál (Küllmer, 1964; http26). Tenyésztése szempontjából soha nem a fajta „tömegtermelésen” alapuló szelekciójára rendelkeztek be. Még napjainkban is, tenyésztési szabályzatban rögzített módon, egy tenyésztő évente 2 almot vállalhat (http27), ami már enyhébb szabályzatnak minősül az eredeti, egy tenyésztő birtokában csak 2 szuka, majd 2 tenyészhető életkorban lévő szuka lehet szabálynál (Weimaraner Klub e.V, 1960; Weimaraner Klub e.V, 1960).

2.2. Magyar és német vizsgarend összehasonlító elemzése

A német fajtagondozó szervezet, a WK már az 1955.09.24-én tartott közgyűlési határozatával a tenyésztésbe vonhatóság feltételeként határozta meg a JGVH felügyelete alatt sikeresen teljesített ifjúsági vizsgát, a Verbands-Jugendprüfung-ot (VJP), és az őszi tenyészvizsgát, a Verbands-Herbstzuchtprüfung (HZP)-ot. (Küllmer, 1956) A feltétel az évek alatt formálódott ugyan, hiszen jelenleg a tenyészthetőség vizsgafeltétele elsősorban a megfelelő eredménnyel teljesített HZP, alternatívájaként esetleg a megfelelő eredménnyel teljesített, legmagasabb szintű vizsga, az úgynevezett Verbandsgebrauchsprüfungen (VGP) (http27), de a Verbands-Jugendprüfung-ot (VJP)-t, mint a fiatal vadászkutyák első próbára tételét sem szabad figyelmen kívül hagyni. A VJP-nek megfelelő magyar Képességvizsga (KV) szabályzata is úgy határozza meg a vizsgát röviden, hogy *„célja a fiatal vizsla örökölt adottságainak vizsgálata, amelyek nagy valószínűséggel öröklődnek és megmutatják a szülők öröklő képességét is”* (MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019).

Így a német vizsgarendhez történő igazodás alatt tenyésztési szempontból valójában a sikeres teljesített VJP és sikeresen, megfelelő eredménnyel teljesített HZP vizsgákat célszerű érteni.

2.2.1. Képességvizsga (KV) és Verbandsjugendprüfung (VJP)

(http08; http11; MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019)

A magyar képességvizsga, illetve a neki megfeleltethető Verbandsjugendprüfung ifjúsági vizsgák céljaként az öröklött képességek vizsgálata került meghatározásra, ennél tágabb értelemben valójában a tenyésztési célok szempontjából kívánatos tulajdonságok vizsgálataként értelmezhető. A vizsgák összehasonlítása előtt érdemes a kimutatottan öröklődő munkatulajdonságokat is számba venni, bár a munkatulajdonságok általános öröklődhetősége a vadászkutya-fajtákban általában alacsony (Liinamo, 2008). Az öröklődés szempontjából kívánatos tulajdonságok vizsgálatának tenyésztés szempontjából mégis mindenképpen kiemelt szerepe van, hiszen létezik rá példa, hogy számottevő genetikai előrehaladás érhető el a vizsgálatokra épülő szelekciós tenyésztéssel. (Liinamo, 2008) Öröklött tulajdonságok vonatkozásában ugyan weimári vizslára vonatkozó szakirodalom nem érhető el, hozzá legközelebb állóként mégis a rövidszőrű német vizslákra vonatkozó vizsgálatokat vehetjük figyelembe. A figyelembevétel mellett több – igaz nem genetikai megközelítésen alapuló – érv szól. Egyrészt a weimári vizslát 1896-ban elismerték ugyan önálló fajtaként, viszont sokáig nem önálló, hanem rövidszőrű német vizsla „méneskönyvbe” jegyezték be őket (Petri, 2007), másrészt mindegyik fajta pontosan ugyanazt a vizsgát kell, hogy teljesítse, ugyanazon bírói testület előtt, a feladatok végrehajtásának értékelési szempontjai között sincs nevesített fajtajellegű elvárás, megkülönböztetés kiemelve (sajnos). (MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019; http08) Rövidszőrű német vizslák esetében képességvizsga eredményekből számítottak öröklődhetőségi értékeket munkát meghatározó értékmérők esetében, amelyek közül – bár így is csak gyenge közepesnek mondható, de mégis – a keresési mód ($h^2=0,48$) és a vonszalékmunka ($h^2=0,48$) öröklődhetősége a legnagyobb. (Schmutz, 1998) A környezeti hatások nem csak a nevelés és a képzés során, hanem mind a vizsgákon, mind a gyakorlati használatban befolyásolják a vadászkutyák munkáját (Brenøe, et al., 2002).

A magyar és a német ifjúsági vizsgák összevetése két szempontból kell, hogy történjen. Az egyik szempontot maguk a vizsgafeladatok, a másik szempontot a vizsgák előfeltételei és lebonyolítási módjai jelentik, mivel mindkettőben olyan jelentős különbségek

vannak, amelyeknek jelentősége van nem csak a vizsgákra felkészülésben, hanem sokkal tágabb értelemben, a tenyésztésben is.

2.2.1.1. A vizsgák feladataiban megjelenő különbségek

Bár a KV leírásában következetesen feladatokként kerülnek említésre az egyes pontok, helyesebb értékelési szempontoknak nevezni őket, miután a nagyobb részük nem tekinthető önállóan végrehajtandó, elkülönülő egységnek, hanem a vizsga egésze alatt figyelembe veendő szempontnak számít inkább.

KV értékelési szempontjai és a hozzájuk rendelt súlyozások (*)

Értékelési szempont	Értékszám	Maximális pontszám	I. díj	II. díj	III. díj	Értékszám % (*)
			eléréséhez szükséges minimális osztályzat			
1. Orrjóság	6	24	4	3	2	22%
2. Keresési mód	5	20	4	3	2	19%
3. Gyorsaság	3	12	3	3	2	11%
4. Vad jelzése, utánhúzás	4	16	3	3	2	15%
5. Vadmegállás	5	20	4	3	2	19%
6. Kitartás	2	8	3	3	2	7%
7. Engedelmesség	2	8	3	3	2	7%
Maximálisan elérhető pontszám		108				100%
8. Idegállapot	lövésre nyugodt – érdeklődő – érzékeny – fél					
9. Viselkedése	nyugodt – kiegyensúlyozott – ideges – fél – nyüszít — harapós — verekedős					
10. Vezethetősége	könnyen vezethető – nehezen vezethető – kapcsolatot tart – nem tart – kényszeridomított – fél vezetőjétől					
11. Küllemi hibák	...					
12. Szemszín	...					
13. Fogazat	...					

(*) - dolgozathoz számított érték, nem képezi a vizsgaszabályzat részét

VJP értékelési szempontjai és a hozzájuk rendelt súlyozások (*)

Értékelési szempont	Értékszám	Maximális pontszám	Vizsga sikerességéhez szükséges minimális pontszám	Értékszám % (*)
1. Spurarbeit / Meleg nyomkövetés	2	24	3	29%
2. Nasengebrauch / Orrhasználat	2	24	3	29%
3. Suche / Keresési mód	1	12	3	14%
4. Vorstehen / Vadmegállás	1	12	3	14%
5. Führigkeit / Együttműködés a vezetővel	1	12	3	14%
Maximálisan elérhető pontszám		84		100%
6. Schussfestigkeit / Viselkedés lövésre	lövés biztos – enyhén lövés érzékeny – lövés érzékeny – erősen lövés érzékeny – lövésfélő			
7. Art de Jagens / Vadászat módja	csapahangos – hajtóhangos – kérdéses – néma – főlősleges hangadó			
8. Gehorsam / Engedelmisség	nagyon jó – jó – kielégítő – nem kielégítő			
Wesens- und Verhaltensfeststellungen / Karakter- és viselkedéértékelés				
1.Temperament / Temperamentum	érdektelenséget mutató/flegmatikus – nyugodt/kiegyensúlyozott – élénk/temperamentumos – nyugtalan/ideges/túlfűtött			
2. Selbstsicherheit / Önállóság	magabiztos – ijedős/bizonytalan – félős			
3. Verträglichkeit / Szocializáltság	jól szocializált/összeférhető – emberekkel agresszív – más kutyákkal agresszív			
4. Sonstiges / Egyéb	emberi kéztől fél – vadtól fél			
Körperliche Mängel / Küllemi hibák				
Gebiß / Harapás	hibamentes – tétre harapás – keresztharapás – előreharapás – hátraharapás			
Gebiß / Fogazat	premoláris foghiány – moláris foghiány – egyéb foghiány			
Augen / Szemek	hibamentes – entrópium – ektrópium – egyéb szemhiba			
Hodenfehler / Here defektus				
Andere grobe körperliche Mängel / Egyéb küllemi hibák				

(*) - dolgozathoz számított érték, nem képezi a vizsgaszabályzat részét

VJP-n az egyes értékelési szempontok osztályozása 0-12 közötti egész szám lehet, szemben a KV 0-4 osztályzatával, így a szélesebb értékelési tartomány miatt sokkal árnyaltabb és kevesebb maximális pontszámot (gyakorlatilag nincs) elérő értékelések születhetnek, amint a későbbiekben bemutatásra kerül majd.

VJP-n a munkateljesítményre vonatkozó értékelési pontokon túl nagyobb hangsúlyt kap a karakter- és küllemi vizsgálat is, sokkal kötöttebb szempontrendszerrel.

A KV értékelési szempontjai közül teljesen hiányzik a meleg nyomkövetés, amely pedig a weimári vizslák tenyésztése szempontjából kívánatos tulajdonsága, ráadásul a fentebb részletezettek alapján egyike a kevés, valamennyire öröklődőnek mondható képességnek is. Meleg nyomkövetés során a csapázó kedvet és az akaratot, csapabiztonságot értékeli, szigorúan szőrmés vadra, csak a nyúlra vagy a rókára, ráadásul a vad nyomán végzett

nyomkövetési munkát értékelik, „szemre üldözés” nem elfogadható. Ez egy olyan különbségnek számít, amelynek már a fiatal vadászkutyák korai vizsgafelkészítésénél, vaddal történő megismertetésénél jelentősége van, a KV-ra felkészülésnél preferált a felkészülést mezőn kezdeni és a nyúlban gazdag területeket kerülni (Huszár, 2014), míg a VJP-re felkészülést szőrmés vadakban gazdag, lehetőleg fedett területen célszerű kezdeni (Tabel & Tabel, 2018; Tabel, 2016).

Orrjóság helyett orrhasználat értékelési szempont szerepel ugyan a VJP-n, amely már inkább egy tanult képességnek tekinthető (Huszár, 2014), de lényegét tekintve majdnem ugyanaz lenne értendő alatta az eltérő elnevezések ellenére, ha KV-n nem szerepelne külön kitételként, hogy fiatal kutya esetében még nem elvárt a gyakorlott orrhasználat.

Gyorsaság a VJP-n egyáltalán nem szerepel, vélhetően beleértendő a keresési mód értékelési szempontba az ott szereplő gyors keresésre vonatkozó utalás alapján. A KV-n viszont kissé megtévesztő az elnevezése, hiszen a gyors, orrhasználat nélküli rohangelés valójában nem kívánatos viselkedés, a vadászatokon sem (Huszár, 2014). Ráadásul a weimári vizsla kifejezetten nem számít egy gyors fajtának, nem is kívánatos tenyésztési célja a gyors keresési mód (Petri, 1984). Már a korabeli források is inkább idősebb, megfontoltabb vadászoknak ajánlották a fajtát. (Denlinger, 1954) Magának az értékelési szempontnak a leírása ugyanakkor pontosítja az elnevezést, a terep- és szélviszonyoknak, fajtának megfelelő keresési tempó az elvárt.

A keresési mód mindkét vizsgában szintén majdnem ugyanazt jelenti, fiatal korból adódóan nem elvárt a kiforrott keresési stílus, helyette az érdeklődés, a kitartó, gyors, terepviszonyoknak megfelelő, a találni akarás a legfontosabb. KV-n ugyanakkor figyelembe vételre kerül, legalábbis a leírásban a fajtára jellemző mozgás is, a VJP-n erre nincs utalás. Ugyanakkor VJP esetében szerepel a gyors keresés elvárásként szemben a KV-val és mint már említésre került ez nem elvárt fajtajellegű tulajdonsága a „vadat messziről érzékelő, ámde vadhiány esetében az értelmetlen száguldozást nem kedvelő” (Limpert, 1958) weimári vizslának, még akkor sem, ha az 1950-es évektől kezdve tudatos tenyésztéssel gyorsítottak rajta (Giesemann, 1995).

Vad jelzése, utánhúzás értékelési szempont a VJP-n nem szerepel, vad jelzése a vadmegállás feladat részét képezi, utánhúzás, be nem ugrás nem elvárt fiatal vadászkutyáknál.

Vadmegállás esetében a VJP-n az értékelési szempont szőrmés és szárnyas vadon is vizsgálható, azonban kistestű madarakon csak kivételes esetben. Ezzel szemben KV-n mesterségesen kihelyezett vadként fácán, fogoly, fűrj egyaránt használható, viszont a weimári

vizsla fajtajellegéből fakadóan az olyan apróvadakra, mint a fűrj kevésbé érzékeny (Obermeister Friess, 1957).

Kitartás szintén nem szerepel a VJP értékelési szempontok között kiemelve, KV-n alapvetően a vizsga alatt tanúsított munkakedvet kell érteni alatta.

A KV-n az utolsó, pontszámot érő értékelési szempontként az engedelmesség szerepel, amely alatt főként az irányíthatóság és a megérett parancsok teljesítése értendő. VJP-n ezzel szemben az engedelmesség csak szövegesen értékelendő, egyáltalán nem elvárt az irányíthatóság, VJP-n az engedelmesség szöveges értékelésekor a vezető által kiadott parancsoknak történő engedelmisséget vizsgálják, de még nem elvárt a vad melletti engedelmisség.

VJP-n engedelmisség helyett az utolsó, pontszámot érő értékelési szempontként az együttműködés a vezetővel szerepel, ami alatt a vezetővel való kapcsolattartását, kontaktosságot vizsgálják, azt a vágyat, hogy a kutya a vezetőjével együtt dolgozzon, keresse a szemkontaktust, kontaktust még nagyobb távolságból is.

Szöveges értékelési szempontok közül a KV Idegállapot és a VJP Viselkedés lövésre szempontja tulajdonképpen ugyanazt takarja, még ha a KV által alkalmazott elnevezés nem is annyira beszédes. Igaz, az értékelési lehetőségek skálája más a kétfajta vizsgánál.

VJP-n a vadászat módja szerepel értékelési szempontként, ami kifejezetten a hangadást vizsgálja, KV-n ez a szempont egyáltalán nem jelenik meg. Weimári vizsla tenyésztésnél kifejezetten hangsúlyt helyeznek a hanggal történő vadászatra, tenyésztési célnak is számít olyannyira, hogy a II. háború következtében kihálás szélére sodródott volta ellenére a háború után is tenyésztési feltételként szerepelt a szabályzatban, hogy a tervezett párosítás legalább egyik tagja „hangos vadásznak” minősüljön (Weimaraner Klub e.V, 1959).

A KV esetében karaktervizsgálati szempontnak minősül az idegállapot, viselkedés, vezethetőség, szemben a VJP-n szereplő temperamentum, önállóság, szocializáltság, egyéb (félelemre vonatkozó) elnevezésű, szövegesen értékelendő szempontokkal. Bár a feleletválasztós értékelési lehetőségek között vannak átfedések, mégis összességében elmondható, hogy míg a KV inkább a fegyelmi, tanított elemekre helyezi a hangsúlyt a vezető szerepének többszöri hangsúlyozásával, addig a VJP sokkal inkább a kutya ösztönös viselkedését, megnyilvánulásait vizsgálja. Egyébként ez a vizsgák jellegében is jelentős különbséget jelent, VJP-n nem kívánatos a vizsga alatt a vezető túlzott beavatkozása, irányítása, fegyelmezése, valójában a kutya ösztönös, önálló, vezetői irányítás, beavatkozása nélküli munkájának az értékelésére helyezik a hangsúlyt a vizsga teljes terjedelme alatt.

KV-n küllemi értékelésnek számít a küllemi hibák, szemszín, fogazat értékelési szempontok, szemben a VJP-n vizsgált sokkal több kitöltési útmutatót nyújtó harapás, fogazat, szemek, here defektus, egyéb küllemi hibák kategóriákkal.

KV-n az elért eredményeket díjkategóriákba sorolják, míg VJP-n sikeres vizsga esetében csak összesített pontszámot állapítanak meg.

Összességében érdemes még az értékszámok közti különbségekről is szót ejteni, mert valójában ez fejezi ki azt, hogy az egyes vizsgatípusokban milyen tulajdonságok mekkora hangsúlyt, szerepet kapnak. Az összevethetőséghez – mivel eltérő az értékelési szempontok száma és léptéke – egy nagyon egyszerű, százalékos mérőszám készíthető, ami az adott értékelési szempont mérőszámának az összes mérőszámhoz képesti százalékos súlya. A számítás eredménye az egyes szabályzatokban, a nominális mérőszámmal ellátott értékelési szempontoknál, az utolsó oszlopban található Értékszám % (*) névvel. Ha közelebbről megvizsgáljuk ilyen módon az értékelési szempontokat, akkor látszik igazán, mekkora különbség van a KV és a VJP között.

KV esetében súlyunknak megfelelően nagyság szerint csökkentős sorrendbe rakva az értékelési szempontokat

- 1.Orrjóság 22%, 2.Keresési mód 19%, 5.Vadmegállás 19%, 4.Vad jelzése, utánhúzás 15%, 3.Gyorsaság 11%, 6.Kitartás 7%, 7.Engedelmesség 7%.

VJP esetében a sorrend

- 1.Meleg nyomkövetés 29%, 2.Orrhasználat 29%, 3.Keresési mód 14%, 4.Vadmegállás 14%, 5.Együttműködés a vezetővel 14%

Így már világosan látszik, a KV egy apróvadás, jó orrú, gyorsan és jól kereső, vadat jól jelző, lövés előtti, leginkább mezei, engedelmes munkát kíván meg és értékeli, a VJP ezzel szemben kiegyensúlyozottabb, lövés előtti, lövés utáni „mindenes”, vezetővel együtt vadászó munkát értékeli. A weimári vizsla fajtajellegéhez és a tenyésztési célokhoz az összehasonlítás alapján egyértelműen a VJP által meghatározott szempontok állnak közelebb.

2.2.1.2. A vizsgák előfeltételeiben, lebonyolítási módjaikban megjelenő eltérések

Szokták mondani, az ördög a részletekben rejlik és a szerződésekben néha az apró betűs rész a lényeg. A vizsgák összehasonlításánál – némiképpen meghökkentő módon – tenyésztés és képzés szempontjából elsősorban nem az értékelési szempontokban rejlik a legnagyobb különbség, bár ott is láthattunk már kifejezetten fontos kihatásokat mind a tenyésztésre, mind

a képzésre, hanem a weimári vizslák szempontjából magukban a vizsgák szignifikáns részletekben eltérő feltételrendszerében.

Mindkét vizsgán elfogadott ugyan a mesterségesen kihelyezett vad használata, de VJP során elsősorban nem tenyésztett, hanem a természetben élő, ott született vaddal történik a vizsga, nevelt vadat csak legvégső esetben helyeznek ki, vagyis a vizsga a vadászatokhoz hasonlóan a terepen gyalogolva, vadat keresve zajlik. Ezzel szemben a KV-n az általános gyakorlat szerint mesterségesen kihelyezett vaddal zajlik a vizsga. Korábban már említésre került, hogy KV-n mesterségesen kihelyezett vadként fácán, fogoly, fűrj egyaránt használható, de költséghatékonysági megfontolásokból sajnos igen gyakran használnak is nevelt, apró méretű fűrjet a vadmegállás értékeléséhez annak ellenére, hogy a fűrj napjainkban Magyarországon fokozottan védett fajnak számít (13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről, 2024.04.06.), vadászati szempontú hasznosítása így nem is létezik (Csányi, et al., 2022). Weimári vizsla szempontjából ez mindenképpen érdekes kérdés – túl azon, hogy a VJP-nél kistestű vadmadárra történő vadmegállás csak kivételes esetben képezheti az értékelés részét – fajtajellegből adódóan az apró testű, védett, nem vadászható madarakra kevésbé jellemző a vadmegállása (Obermeister Friess, 1957).

KV-n a kutyák egyénileg, VJP-n maximum 5 fős csoportokba sorolva vizsgáznak. A KV szabályzata csak lehetőséget biztosít például a keresési mód több futamban történő bírálatra, de nem kötelező érvényű, és a keresési idő is csak legalább 15 percben kerül meghatározásra, a VJP esetében viszont az értékelési szempontok többszöri bírálata szabályzat szerint kívánatos és bevett gyakorlat is. Így a KV tiszta időtartama nem órákban mérhető egy fiatal vadászkutya számára. Igaz, esetleg várakoznia kell a sorra kerülésig, ez mégsem számít aktív részvételnek a vizsgán, akár az autóban töltött pihenéssel is telhet. Ezzel szemben a VJP-n, ahol többszöri teljesítési lehetőségek/kötelezettségek, illetve a több fős csoportok miatt – ahol az éppen vizsgázó kutyát természetes vadászati körülményekhez hasonló viszonyok között az éppen nem vizsgázó csoporttársai végig kell, hogy kísérjék – a vizsga időtartalma nagyságrendekkel hosszabb. A reggeli kezdéstől számítva akár 5-6 óra is lehet, esetleg délutánra tolódva, amely időszak a kutya szempontjából nem várakozással telik, hanem tulajdonképpen részese a vizsgának, bármikor sorra kerülhet egy adott feladatnál és az idő nagy részében mozgásban is kell, hogy legyen, ami sokkal nagyobb megterhelést jelent a fiatal vadászkutya számára mind fizikailag, mind mentálisan.

KV-n a vizsga napján legalább a 9 hónapos kort betöltött kutya vehet részt, a 17 hónapnál idősebb korban vizsgázó kutya a vizsgaeredmény rögzítésekor “B” megkülönböztető jelzést kap. A B jelzésnek pontosan definiált hátrányos következménye nincs a tenyésztésbe vétel kapcsán, a magyarországi fajtagondozó szervezet, a Német Vizslaklub Magyarország tenyésztési szabályzatában ellentmondásosan fogalmazza meg a képességvizsga szerepét. Egyrészt a tenyésztés szabályainál tenyésztésre ajánlottak a kutyák, ha „*a Képességvizsgát ... a szabályzatban meghatározott életkori határokon belül teljesítették*”. (http12) Ez egy üres feltételnek tekinthető, hiszen a KV szabályzatban nem szerepel felső életkori korlát, csak egy bizonyos életkor feletti megkülönböztető jelzés. Másrészt a dokumentumban a tényleges tenyésztésbe vétel szabályainál sem a tenyésztésre ajánlott kategória megkövetelése, sem a képességvizsga nem kerül még csak említésre sem, viszont a „*Az előzőekben felsorolt feltételeket nem teljesítik, de a NVKM Tenyésztési Bizottságának döntése alapján egyszeri tenyésztési engedéllyel rendelkeznek*” (http12) zárómondat igen. VJP-n ezzel szemben az adott naptári év október 1-hez képest 2 éven belül született kutyák vehetnek részt. Túlkoros vizsga weimári vizslák esetében nem engedélyezett, a késői érést a megfelelő időszakban történő alomvállalással és a jól felépített képzési programmal ellensúlyozhatónak látták (Hartmann, 1964). Látszólag ez nem tűnik nagy különbségnek, de valójában mégis a legmeghatározóbb különbségek egyike, ha figyelembe vesszük a vizsgák megrendezhetőségének időszakát is. KV tavasszal és ősszel is megrendezésre kerülhet (http13), szemben a VJP-vel, amelynek szabályzata kimondja, hogy tavaszi vizsga, kifejezetten tavasszal, minden év május 1-ig kell, hogy megrendezésre kerüljön (http08). Mit is jelent ez a gyakorlatban? Például a szeptember 30-án született kölyökkutyának akár 5, de legkésőbb 7 hónapos korában sikeresen kell(ene) teljesítenie egy akár 5-6 órás, 10-15 kilométeres távon végrehajtott VJP vizsgát, mire a csoport összes résztvevője, több körben megfelelő vadtalálat mellett értékelésre kerülhet. Ugyanezt az október 1-én született fiatal vadászkutya 17-19 hónaposan, akár egy, már tanonckodással eltöltött vadászidény után kell csak, hogy abszolválja. Weimári vizsla szempontjából extra fontos ez a feltétel, mert kifejezetten későn érő típus, más vizslafajtákkal összehasonlítva fiatal életkorban gyengébben szerepel a megmérettetéseken. (Scott, 1952; Denlinger, 1954; Hart, 1965; Limpert, 1958; Petri, 1984; Petri, 2007) Ez ugyan a korabeli gyakorlat szerint korai, már 2 hónapos kortól történő „terepre szoktatással” valamennyire ellensúlyozható (Stockmeyer, 1958). A modern orvostudományi állásfoglalások alapján, a kutya hosszú távú egészségének a védelmében azonban legalábbis megkérdőjelezhető egy nagy testű kutya korai életkorban történő terhelése (von Pfeil & DeCamp, 2009; Kinsman , et al., 2022).

Fontos, a fentiekhez közvetve-közvetlenül kapcsolható, életkori és „kondícióra” vonatkozó megkötéseket hordozott egyébként a WK egykori tenyésztési szabályzata is. A tenyésztési év 10.01-én kezdődött és 09.30-ig tartott, amely időszak alatt korlátozásra került a szukánként évente egyszer engedélyezett ellési időpontja a 10.01-05.15 közé eső időszakra. Az ajánlott ellési időszak még ennél is szűkebb volt, lehetőleg 01.01-03.31 közé kellett, hogy essen. Ezt nevezték a „nyári almok tilalmának”, ami olyannyira szigorú megkötést jelentett, hogy a szabályzat szerint a 05.15 és 09.30 között született kölykökre a születésük után rögtön kötelező érvénnyel a halál várt. (Bloemer, 1957) Nem járt jobban az a kölyök sem, amelyik hetedikként született az alomba, versenyeznie kellett az életben maradásért alomtársaival, ugyanis egy alomból maximum 6 kölyköt tarthatott életben a tenyésztő, a létszám feletti, legsatnyább kölykökre szintén szelekciós kötelezettség vonatkozott. (Bloemer, 1957) Később persze enyhítettek a szabályozáson, pénzbírsággal meg lehetett váltani a rosszkor született vagy „felesleges” kölykök életét, esetleg a létszám feletti 7. kölyköt fel lehetett ajánlani a WK számára (Weimaraner Klub e.V, 1959; Weimaraner Klub e.V, 1960). Mindenki megnyugtatóra, a jelenlegi tenyésztési szabályzat a tenyésztési éven túl már nem tartalmaz ilyen, napjainkban állatvédelmi szempontból aggályos kitételeket. (http27) A régi szabályzat mégis értelmét nyeri a vizsgák (és az abból fakadó vadászati alkalmasság) vonatkozásában), a későn érő fajtájú fiatal vadászkutya (Petri, 2007) a vizsga időpontjára így kevesebb alomtársaival osztozva a szűkösebb anyai „erőforráson” jobb fizikai kondícióban, idősebben, nagyobb érettségi fokkal tudott a fizikai és mentális erőpróbát jelentő mérettetés elé állni.

Nem utolsó sorban KV-n gyakorlatilag bárki felvezetheti a kutyát, VJP-n pedig csak vadászengedéllyel és fegyverrel rendelkező kutyavezető vehet részt, amitől eltekinteni csak rendkívüli helyzetben – például az eredetileg tervezett kutyavezető halála esetében – lehet, egyedi engedéllyel (http05).

2.2.2. Őszi tenyészvizsga német vizslafajták részére (ÖTV) és Herbstzuchtsprüfung (HZP)

(http08; MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019)

A magyar őszi tenyészvizsga (ÖTV), illetve a neki megfeleltethető Herbstzuchtsprüfung (HZP) – még mindig ifjúsági vizsgaként aposztrofálva – céljaként a fiatal vadászkutya jövőbeni tenyészkutyaként tekintve, annak természetes, örökletes adottságainak megállapítását tűzi ki, különös tekintettel a sokoldalú vadászatra való

alkalmasság, felhasználhatóság vizsgálatára. A KV és VJP vizsgák kiegészülnek a vaddal kapcsolatos elhozási feladatokkal és a vízi munka bemutatásával is.

Weimári vizslák esetében a tenyésztésbe vonás feltételeként legfontosabb vizsgának tekintett HZP 1950-ben került bevezetésre. Az WK évente saját szervezésű, Major Herbert Gedaechtnisprüfung-nak nevezett HZP-t is tart, amelyet a fentebb már említésre került Robert aus der Herbert őrnagyról neveztek el. (Alexander & Isabell, 1993; Hiller, 1997; Limpert, 1960) A korabeli HZP statisztikákból világosan látszik, mennyire komoly is volt a veszély (Limpert, 1960).

HZP vizsga éve	Vizsga helyszín	Résztvevő kutyák száma
1950	Steinbergen	4
1951	Marklohe	12
1952	Marklohe	16
1953	Landesbergen	8
1954	Fulda	9
1955	Estorf	12
1956	Fulda	21
1957	Fulda	14
1958	Fulda	28
1959	Neubrichhausen/Fulda	24
1960	Fulda/Uetze	30

2.2.2.1. A vizsgák feladataiban megjelenő különbségek

Bár az ÖTV leírásában is következetesen feladatokként kerülnek említésre az egyes pontok, szintén helyesebb értékelési szempontoknak nevezni őket, miután egy részük nem tekinthető önállóan végrehajtandó, elkülönülő egységnek, hanem a vizsga egésze alatt figyelembe veendő szempontnak számít inkább.

ÖTV értékelési szempontjai és a hozzájuk rendelt súlyok

Értékelési szempont	Értékszám	Maximális pontszám	I. díj	II. díj	III. díj	Érték szám % (*)
			eléréséhez szükséges minimális osztályzat			
Mezei munka						
1. Orrhasználat, orrjóóság	6	24	3	3	2	9%
2. Keresési mód	5	20	3	3	2	8%
3. Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás	4	16	3	2	1	6%
4. Vadmegállás	5	20	3	2	2	8%
5. Viselkedés vadkelésre	3	12	3	2	1	5%
6. Viselkedés lövésre	3	12	3	2	1	5%
7. Engedelmesség mezőn	3	12	3	2	1	5%
8. Lőtt vad megkeresése légszimattal (feltétlen elhozás)	4	16	3	2	1	6%
9. Lőtt vad elhozás	3	12	3	2	1	5%
10. Szárnyas vonszalék kidolgozása	4	16	3	2	1	6%
11. Szárnyas vad elhozás	3	12	3	2	1	5%
12. Nyúl vonszalék kidolgozása	4	16	3	2	1	6%
13. Lőtt nyúl elhozás	3	12	3	2	1	5%
Vízi munka						
14. Kajtatás nádasban	4	16	3	2	1	6%
15. Kajtatás élő kacsá után	6	24	3	2	1	9%
16. Lőtt kacsá elhozás mély vízből	3	12	3	2	1	5%
17. Irányíthatóság, engedelmesség vízben	3	12	3	2	1	5%
Maximálisan elérhető pontszám		264				100%

(*) - dolgozathoz számított érték, nem képezi a vizsgaszabályzat részét

HZP értékelési szempontjai és a hozzájuk rendelt súlyok

Értékelési szempont	Értékszám	Maximális pontszám	Vizsga sikerességéhez szükséges minimális pontszám	Érték szám % (*)
1. Spuarbeit / Melegnyomkövetés	3	36	18	
2. Nasengebrauch / Orrhasználat	3	36	18	17%
3. Suche / Keresési mód	2	22	12	11%
4. Vorstehen / Vadmegállás	2	22	12	11%
5. Führigkeit / Együttműködés	2	22	12	11%
6. Arbeitsfreude / Munkakedv	1	11	6	6%
7a. Stöbern mit Ente im deckungsreichen / Kajtatás élő kacsá után	3	36	18	17%
7b. Verlorensuche im deckungsreichen Gewässer / Kajtatás nádban kihelyezett lőtt kacsával	1	12	3	6%
8. Verlorensuche von Federwild / Elveszett vad keresése a. Arbeit am geflügelten Huhn einschl. Bringen oder / Szárnyazott fácán megkeresése vagy b. Verlorensuche oder / Frissen lőtt szárnyasvad megkeresése vagy c. Federwildschleppe oder / Szárnyasvad vonszalék kidolgozása	1	10	6	6%
9. Haarwildschleppe / Szörmésvad-vonszalék	1	10	6	6%
10. Art des Bringes / Elhozás a) Hase / mezei vagy üregi nyúl b) Ente / kacsá c) Federwildmezei / tollasvad	1	10	6	6%
11. Engedelmesség	1	10	6	6%
Maximálisan elérhető pontszám	199 / 235			100%
12. Schussfestigkeit / Viselkedés lövésre	lövésbiztos – enyhén lövésérzékeny – lövésérzékeny – erősen lövésérzékeny – lövésfélő			
13. Art de Jagens / Vadászat módja	csapahangos – hajtóhangos – kérdéses – néma – fölösleges hangadó			
14. Gehorsam / Engedelmesség	nagyon jó – jó – kielégítő – nem kielégítő			
Wesens- und Verhaltensfeststellungen / Karakter- és viselkedéértékelés				
1.Temperament / Temperamentum	érdektelenséget mutató/flegmatikus – nyugodt/kiegyensúlyozott – élénk/temperamentumos – nyugtalan/ideges/túlfűtött			
2. Selbstsicherheit / Önállóság	magabiztos – ijedős/bizonytalan – félős			
3. Verträglichkeit / Szocializáltság	jól szocializált/összeférhető – emberekkel agresszív – más kutyákkal agresszív			
4. Sonstiges / Egyéb	emberi kéztől fél – vadtól fél			
Körperliche Mängel / Küllemi hibák				
Gebiß / Harapás	hibamentes – tétre harapás – keresztharapás – előreharapás – hátraharapás			
Gebiß / Fogazat	premoláris foghiány – moláris foghiány – egyéb foghiány			
Augen / Szemek	hibamentes – entrópium – ektrópium – egyéb szemhiba			
Hodenfehler / Here defektus				
Andere grobe körperliche Mängel / Egyéb küllemi hibák				

(*) - dolgozathoz számított érték, nem képezi a vizsgaszabályzat részét

HZP-n az egyes értékelési szempontok osztályozása szemponttól függően, de akár 0-12 közötti egész szám lehet, szemben az ÖTV 0-4 osztályzatával, így a szélesebb értékelési tartomány miatt sokkal árnyaltabb és kevesebb maximális pontszámot (gyakorlatilag nincs) elérő értékelések születhetnek, amint a következő fejezetben bemutatásra kerül majd.

HZP-n bizonyos szempontok nagyon jó, kiváló, 11, 12 pontos értékelésért a vizsga során többször is bizonyítania kell ugyanazt a kimagasló képességet

HZP-n a munkateljesítményre vonatkozó értékelési pontokon ugyanúgy megjelennek a karakter- és küllemi vizsgálatok is, mint VJP-nél, ÖTV-nél viszont már nem jelennek meg egyáltalán.

ÖTV értékelési szempontjai közül teljesen hiányzik a meleg nyomkövetés, viszont – bár elvi lehetőség lenne rá – a HZP-k nagy részét szintén nélküle szokták megrendezni, mivel a VJP-n már erre az értékelésre sor került, így a meleg nyomkövetésre a KV/VJP fejezetben tett megállapítások tekinthetők érvényesnek.

HZP-nél megjelenik külön kategóriaként az együttműködés és a munkakedv, amely az ÖTV-nél egyáltalán nem.

Orrhasználat, orrjóság vonatkozásában az ÖTV nem feltétlenül tekinti hibának a nyúl kihagyását, azonban a fejét keresés közben magasabban tartó vadászkutyának az orrhasználatát jobbra értékeli. Weimári vizsla esetében fajtajellemző az alacsonyabb orrtartás, viszont az ÖTV szabályzat nem tér ki fajtajellemzőknek megfelelő értékelésre.

Keresési mód esetében az ÖTV szabályzata sokkal egzaktabb, mint a HZP szabályzata, megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés keresési szélesség elvárható a maximális pontszámhoz, minimális követelmény az 50-60 lépés. Bár méretfüggő, de ez átlagosan kívánatos 60-70 méteres, illetve minimális 35-45 méteres keresési szélességet jelent. (Bogdán, 1990) Weimári vizsla esetében nem jellemző a vezetőtől messze eltávolodó (Limpert, 1960), vadászias lőtávolságon túli szélességet jelentő keresési mód, amely mindössze 35-40 métert jelent. (Kecskés, 2023)

Vad jelzése, utánhúzás értékelési szempont a HZP-n szintén nem szerepel, vad jelzése a vadmegállás feladat részét képezi, ÖTV szabályzata sokkal egzaktabb, részletesen kitér az értékelést rontó hibákra és javító végrehajtásra, úgymint az előrekerülés, vad menekülésének a megakadályozása

Vadmegállás esetében a HZP-n az értékelési szempont szintén szőrmés és szárnyas vadon is vizsgálható, azonban kistestű madarakon szintén csak kivételes esetben és a HZP elfogadja a vad fekvéssel történő jelzést is.

Viselkedés vadkelésre értékelési szempont a HZP-n nem szerepel.

Viselkedés lövésre pontszámot érő értékelési szempontként a HZP-n nem szerepel, helyette szövegesen értékelendő szempontként jelenik meg, kicsit más értelmezésben, a lövésre adott esetleges félelmi reakciót vizsgálva, nem pedig az ÖTV-n a vad után pendülési nem kívánatos reakciót.

Engedelmesség mezőn, vezethetőség értékelési szempont a HZP-n szintén nem szerepel. Ugyan az ÖTV szabályzat definíciójában történik kísérlet a HZP együttműködés értékelési szempontjával történő szinkronizálásra a HZP-nél megjelenő vezérszavak említésével, mint együttműködés, kapcsolattartás, például *„a vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele”* (MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019) vagy *„A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel”*. (MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019) Viszont sikertelen az összemérés, *„az állandó készenlétet a vezető parancsainak teljesítésére. Az engedelmesség a jó kiképzés kifejezője, előfeltétele a vadászati használhatóságnak.”* (MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019) kitételek egyáltalán semmilyen formában nem utalnak arra, amire a HZP együttműködés értékelési pontjának a definíciója, *„a kutya azon vágya, hogy a felvezetőjével együtt dolgozhasson, kapcsolatban maradjon”* (http08).

HZP-n szerepel az együttműködés a vezetővel, ami alatt a vezetővel való kapcsolattartását, kontaktosságot vizsgálják, azt a vágyat, hogy a kutya a vezetőjével együtt dolgozzon, keresse a szemkontaktust, kontaktust még nagyobb távolságból is, ÖTV-n ilyen értékelési pont nincsen.

A többi feladat tekintetében nagyjából egyezőségek, átfedések tapasztalhatók, pár részletkérdésben egyik vagy másik szabályzat részletesebben, elnagyoltabban fogalmaz, kissé eltérő szóhasználattal, de a feladatok lényegi része ugyanaz. Eltekintve, hogy HZP-n a vízimadarak állatvédelmére vonatkozó törvény következtében a vadászkutyáknak a beteg, elpusztult vagy a sebesülten vízbe eső madarakkal kapcsolatos feladatainak végrehajtására való alkalmasságát az állatjóllétet tiszteletben tartó módon kell tenyésztési célból vizsgálni (http08) szemben az ÖTV kajtatás élő kacsá után értékelési pont esetében, ÖTV-n a bíró a hajsza során az első adandó alkalommal utasítást ad a lövésre.

Összességében az őszi vizsgák esetében is érdemes az értékszámok közti különbségeket megvizsgálni, ez fejezi ki azt, hogy az egyes vizsgatípusokban milyen tulajdonságok mekkora hangsúlyt, szerepet kapnak. Az összevethetőséghez – mivel eltérő az értékelési szempontok száma és léptéke – ugyanaz az egyszerű, százalékos mérőszám készíthető, az adott értékelési szempont mérőszámának az összes mérőszámhoz képesti százalékos súlya. A számítás eredménye az egyes szabályzatokban, a nominális mérőszámmal ellátott értékelési

szempontoknál, az utolsó oszlopban található Értékszám % (*) névvel. Ha közelebbről megvizsgáljuk ilyen módon az értékelési szempontokat, akkor látszik igazán, mekkora különbség van az ÖTV és a HZP között.

ÖTV esetében súlyunknak megfelelően nagyság szerint csökkentős sorrendbe rakva az értékelési szempontokat

- 1. Orrhasználat, orrjóság 9%, 15. Kajtatás élő kacsá után 9%, 2. Keresési mód 8%, 4. Vadmegállás 8%, 3. Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás 6%, 8. Lőtt vad megkeresése légszimattal (feltétlen elhozás) 6%, 10. Szárnyas vonsszalék kidolgozása 6%, 12. Nyúl vonsszalék kidolgozása 6%, 14. Kajtatás nádasban 6%, 5. Viselkedés vadkelésre 5%, 6. Viselkedés lövésre 5%, 7. Engedelmisség mezőn 5%, 9. Lőtt vad elhozás 5%, 11. Szárnyas vad elhozás 5%, 13. Lőtt nyúl elhozás 5%, 16. Lőtt kacsá elhozás mély vízből 5%, 17. Irányíthatóság, engedelmisség vízben 5%

HZP esetében a sorrend

- 2. Orrhasználat 17%, 7a. Kajtatás élő kacsá után 17%, 3. Keresési mód 11%, 4. Vadmegállás 11%, 5. Együttműködés 11%, 6. Munkakedv 6%, 7b. Kajtatás nádban kihelyezett lőtt kacsával 6%, 8. Elveszett vad keresése 6%, 9. Szőrmésvad-vonsszalék 6 %, 10. Elhozás 6%, 11. Engedelmisség 6%,

Kiemelendő, hogy ugyan az első 4 legnagyobb prioritást élvező értékelési szempont ugyanaz az ÖTV-nél és a HZP-nél, úgymint az orrhasználat, a kajtatás élő kacsá után, a keresési mód és a vadmegállás, utána viszont a HZP-nél olyan szempontok következnek, mint munkakedv, együttműködés, amely szempontoknak az ÖTV-nél nyoma sincs, helyettük megjelenik az engedelmisség. Sőt, ha az ÖTV-nél megjelenő 2 engedelmisségi szempont értékeit összeadjuk, akkor az így kapott 10% alapján az engedelmisség rögtön az első helyre ugrik, vagyis kimondható, fontosabb az orrhasználatnál, a kajtatásnál, a keresési módnál, a vadmegállásnál. Engedelmes legyen a vadászkutya és kész, minden más vadászati képesség csak ez után jön. Weimári vizsla esetében, kifejezetten intelligens fajtaként, aki egy kemény, engedelmisségen, kényszerítésen alapuló kiképzésre munkamegtagadással reagál (<http26>) sokkal inkább az együttműködésen és az azzal együtt járó munkakedven van a hangsúly (Alexander & Isabell, 1993).

2.2.2.2. A vizsgák előfeltételeiben, lebonyolítási módjaikban megjelenő eltérések

ÖTV-n a kutyák csoportokban, feladatonként vizsgáznak ugyan, de csoporton belül mégis egyénileg, az éppen nem feladatot végző kutyának lehetősége van a pihenésre, egy csoportba legfeljebb 8 vizsgázó kerülhet.

ÖTV-n való részvételre életkori megkötés nincs. HZP-n ezzel szemben az adott naptári év október 1-hez képest 2 éven belül született kutyák vehetnek részt, túlkoros vizsga weimári vizslák esetében nem engedélyezett. Ugyanúgy, ahogy a KV-VJP összevetésnél, itt is a legmeghatározóbb különbségek egyike, ha figyelembe vesszük a vizsgák megrendezhetőségének időszakát is. ÖTV esetében – noha a neve őszi vizsga – a szabályzatában mégsem szerepel az őszi rendezés kötelező érvényű kitételként, sőt említésre sem kerül, hogy a vizsga mikor rendezhető meg. Bár a legtöbb vizsgaidőpont valóban őszi esik, de nem példa nélküli a nyári lebonyolítás, sőt 2024-ben is van 3 db 08.31-i bejelentett ÖTV időpont. (http13) Ezzel szemben a HZP szabályzat szerint szigorúan csak ősszel, szeptember 1-től rendezhető (http08). Mit is jelent ez a gyakorlatban? Egy, szeptember 30-án született kölyökkutyának akár 11, de legkésőbb 13 hónapos korában sikeresen kell(ene) teljesítenie az összetett, vízi, mezei feladatokat is magában foglaló HZP vizsgát. Ugyanezt egy, október 1-én született fiatal vadászkutya 23-25 hónaposan, akár egy, már tanonckodással eltöltött vadászhidénnyel után kell, hogy abszolválja.

Nem utolsó sorban ÖTV-n gyakorlatilag bárki felvezetheti a kutyát, HZP-n pedig csak szintén vadászengedéllyel és fegyverrel rendelkező kutyavezető vehet részt, amitől eltekinteni rendkívüli esetben lehet csak – például az eredetileg tervezett kutyavezető halála esetében –, egyedi engedéllyel (http05).

3. Alkalmazott módszertan (anyag és módszer)

A KV/VJP, illetve az ÖTV/HZP szabályzatok – fajta releváns jellemzőinek, tenyészcéljainak a figyelembevételével – feltérképezése, összehasonlítása után adódik a kérdés, milyen következtetések vonhatóak le a német vizsgarendszerre történő áttéréshez szükségesnek tűnő képzési módszertan, illetve tenyésztési módszertan helyes megválasztására, változtatására? Olyan kérdésekre kellene minél biztosabb választ kapni, mint például valójában mi az alom születésének legoptimálisabb időszaka? Valóban számít-e a kutya születési időpontja a vizsga pillanatában? A tenyésztők tartják-e az alom születésére vonatkozó – immáron csak – hagyományokat? Van-e ezeknek a hagyományoknak valóságalapja? Valóban gyengébb eredményeket érnek el a weimári vizslák az ifjúsági vizsgákon például a német vizslákhoz képest? Kérdés, hogy a szakirodalmi áttekintésen túl a valós VJP, illetve HZP vizsgaeredmények elemzése adhat-e segítséget, támpontot, további információt, visszaigazolja-e logikusnak tűnő következtetéseket vagy akár a fajtagondozó szervezet által (a fajta újjáépítésekor meghatározott szigorú) képzésre, tenyésztésre vonatkozó előírásokat, javaslatokat?

Szerencsés helyzetben vagyunk, Németországban – szemben Magyarországgal – a vizsgaeredmények publikusak. Olyannyira, hogy – igaz viszonylag sok helyszínen, időpontban rendeznek vizsgákat – a valós vizsgaeredmények jó része online is elérhető a rendező helyi szervezetek honlapjain, hivatalos formátumban, igaz egy részük korlátozott ideig. Ráadásul az eredmények – főleg az elmúlt pár évből – minden „audit” információt tartalmaznak. Úgymint a vizsga helye, időpontja, vizsgázó kutya törzskönyvi neve, törzskönyvi száma, születési időpontja, a kutya vizsgán elért összesített pontszáma, az egyes feladatokra kapott pontszáma, vadászati módjának és őrző-védő értékelése. Sőt, a felvezetőjének a neve és esetenként a lakcíme is, néha még a vizsga időpontjában, a helyszínen tapasztalható időjárási viszonyok is megtalálhatóak a dokumentumokban. Így jól használhatóak statisztikák készítésére, lehetőség van valós, publikus VJP, HZP vizsgaeredmények alapján következtetések levonása. Nem szükséges a teljes körű mintavételre törekedni, elegendően nagyszámú, véletlenszerűen kiválasztott minta már elegendő ahhoz normál eloszlás esetében, hogy következtetések levonására alkalmas legyen. (Hunyadi & Vita, 2004)

Az adatok összegyűjtése után az eredmények ellenőrzésre és tisztításra kerültek konzisztencia és valódiság szempontjából, az inkonzisztens adatok javításával/kihagyásával (vizsgán engedélyezett maximális életkor és születési dátum összevetése, duplikáció

ellenőrzés kutya nevére, törzskönyvi számára, duplikációs keresztellenőrzés kutya neve-törzskönyvi száma között, felvezető nevének helyesírása, elírása), az adatok, eredmények valóságát vizsgáknaként szűrőpróbaszerűen más, nyilvánosan elérhető, vizsgabizonyítványok alapján működő forrással történő összevetéssel (http28).

VJP eredmények alapján a következő elemzéseket érdemes elvégezni:

- VJP-n eredményesen szerepelt kutyák születési időpont alapján történő kiértékelése
A születési hónapok és a hozzájuk kapcsolódó eredmények összesítése alapján vizsgálható, hogy valóban releváns-e a kutyák születési időpontja a vizsgán elért eredményeik vonatkozásában
- VJP eredmények fajták közti összehasonlító kiértékelése
A születési hónapok és a hozzájuk kapcsolódó eredmények fajtánkénti (weimári vizsla és német típusú vizslák) összesítése alapján vizsgálható, hogy valóban releváns-e a weimári vizsla más fajtákhoz képest késői érése
- Tömeges tenyésztésen alapuló szelekció
A felvezetőkre történő összesítések alapján, mi szerint 1-1 évben 1 felvezető hány kutyát vizsgáztat, mennyire jellemző, hogy ugyanaz a felvezető több kutyát is felvezet vizsgálható, hogy egy-egy tenyésztő több alommal és az arra épülő szelekcióval dolgozik vagy a tulajdonosok saját maguk vezetik fel a vizsgákra a kutyákat vagy kiképzők vezetnek fel kutyákat.

HZP eredmények alapján a következő elemzéseket érdemes elvégezni:

- HZP-n eredményesen szerepelt kutyák születési időpont alapján történő kiértékelése
A születési hónapok és a hozzájuk kapcsolódó eredmények összesítése alapján vizsgálható, hogy valóban releváns-e a kutyák születési időpontja a vizsgán elért eredményeik vonatkozásában.
- HZP eredmények fajták közti összehasonlító kiértékelése
A születési hónapok és a hozzájuk kapcsolódó eredmények fajtánkénti (weimári vizsla és német típusú vizslák) összesítése alapján vizsgálható, hogy valóban releváns-e a weimári vizsla más fajtákhoz képest késői érése, illetve az az állítás, hogy a különbség az életkor előrehaladtával legalábbis csökken.

4. Eredmények és értékelésük (megvitatás)

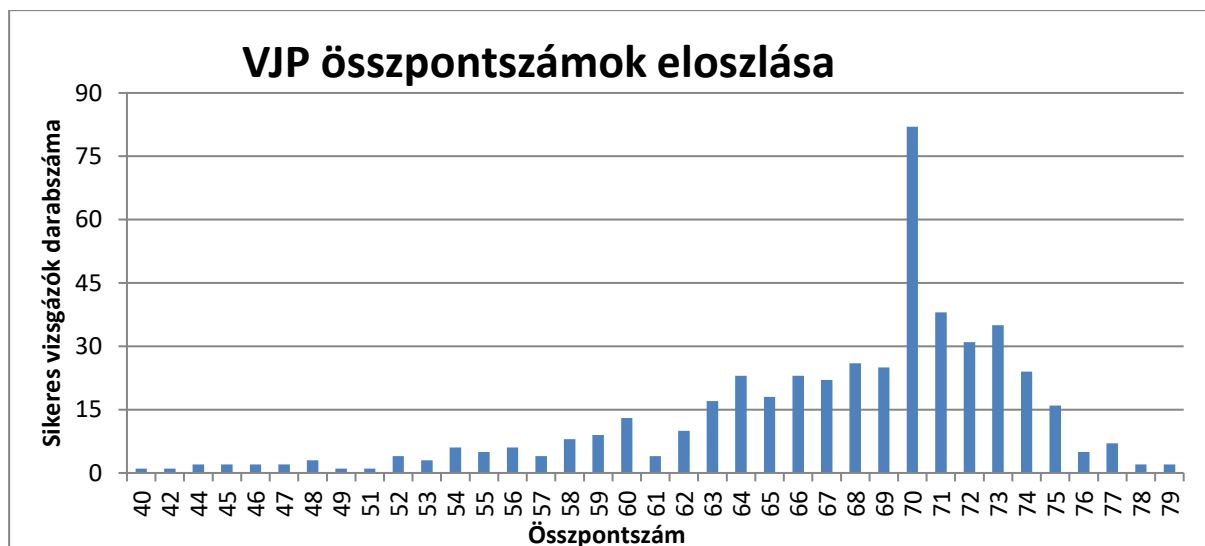
A kiválasztandó minta méretéhez szükséges információ, hogy bár a weimári vizsla önálló fajtaként történt elismerése után a törzskönyv első tíz kötetében ilyen-olyan okokból összesen csak 265 weimári vizslát regisztráltak (Petri, 2007), napjainkban már valószínűleg közel húszezer törzskönyves kölyök születik évente Németországon kívül. Sajnos 90%-uk nem vadászvonalból származik (http09). Ezzel szemben a vizsgált Németországban évente megközelítőleg csak 500 weimari vizsla kölyök születik ugyan, de szinte mindegyiket vadászok tenyésztik. (http25; http09)

4.1. VJP eredmények elemzése

VJP esetében a vizsgálatba 14 év vizsgaeredményeiből véletlenszerűen kiválasztott, 40 helyszínen tartott, összesen 100 db olyan vizsgaalkalom került, ahol a vizsgán weimári vizsla részt vett. A vizsgálatba bevonásra kerültek az ugyanazon a vizsgán részt vevő német vizslafajták is az összevethetőség érdekében. A vizsgákon összesen 1.056 kutya kísérelte meg a teljesítést, figyelembe véve, hogy VJP-n 1 vizsgacsoportban maximum 5 kutya lehet, ez összesen 245 vizsgacsoportot jelent. Csak a vizsgát eredményesen teljesítő weimári vizslák és az összehasonlításához német vizslák kerülnek figyelembevételre (Deutsch Drahthaar, Deutsch Kurzhaar, Deutsch Stichelhaar, Deutsch Langhaar), így összesen 483 weimári vizsla és 341 német vizsla eredménye. Ezek a számok weimári vizsla esetében, a vizsgált 14 évet tekintetbe véve az éves kölyökszám közel 7%-át jelenti, így a minta mérete kellően nagynak tekinthető, a vizsgaeredmények normál eloszlást követnek. Német vizslafajták esetében, ahol az éves kölyökszám 5.000 körüli, már nem ilyen kedvező az arány, de még mindig elegendően nagy a minta az összehasonlításához, amit támogat az is, hogy mindkét fajta egyedei ugyanazon a vizsgán, ugyanazon bírók előtt adtak számot a képességeikről.

4.1.1. VJP-n szerepelt kutyák születési időpont alapján történő kiértékelése

A következő grafikonon látszik a vizsgázó kutyák által elért összpontszámok eloszlása, a vizsgát sikeresen teljesített 483 kutya közül az egyes összpontszámokat hány db kutya érte el. A grafikonról világosan leolvasható, hogy a VJP valóban sokkal differenciáltabb értékelést tesz lehetővé, mint a KV, továbbá a maximális, 84 pont elérése gyakorlatilag lehetetlen.

1. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák vizsgaeredményei darabszám szerinti összesítésben (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A következő táblázatban a sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei találhatóak, születési hónap szerinti bontásban, átlagpontszám szerint csökkenő sorrendbe rendezve. Az összesítés mutatja a korcsoportonkénti vizsgázók számát, eloszlásukat, a korcsoportonként elért vizsgapontszámaiknak az átlagát, a korcsoport átlageredményének a teljes minta átlageredményétől való eltérését és a pontszámoknak a korcsoporton belüli szórását.

Eredményes Vizsga	Igen
Fajta	Weimaraner

Születési hónap	Adatok				
	Vizsgázó db	vizsgázó db %	Átlagpontszám	Átlagtól eltérés %	Szórás
10	43	9%	68,4	101,7%	5,7
11	37	8%	68,1	101,3%	6,2
02	43	9%	68,0	101,2%	6,2
12	49	10%	68,0	101,0%	6,5
03	82	17%	67,6	100,5%	6,2
05	77	16%	67,4	100,2%	5,9
04	68	14%	67,2	99,9%	7,5
01	45	9%	66,6	99,1%	6,9
07	15	3%	66,3	98,5%	3,9
06	23	5%	61,6	91,6%	9,3
08	1	0%	58,0	86,2%	
Végösszeg	483	100%	67,3	100,0%	6,6

2. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei születési hónap szerinti bontásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A táblázat segítségével több korábbi szakirodalmi állásfoglalás alátámasztható, kérdés megválaszolható:

A vizsga eredményessége szempontjából valóban számít a születési hónap. Bár az összesítés nem támasztja alá teljes mértékben azt, hogy minél korábban született a kutya, annál eredményesebben teljesíti a VJP-t, de azt alátámasztja, hogy a korábban tilalmi időszaknak számító periódus alatt született alomok jó része (05.15-09.30) ezen a vizsgán nem volt túl eredményes (Bloemer, 1957), tulajdonképpen labdába sem rúgtak. Szeptemberi születésű kutya egyáltalán nem teljesítette a vizsgát, az 1 db augusztusi születésű is gyakorlatilag 0%-át jelenti a sikeres vizsgázóknak, eredménye sem fényes, a júniusi és júliusi születésűekről sem mondható el, hogy nagyon vitézkedtek volna. A májusi születésűek még átlag feletti teljesítményt nyújtottak, igaz, hogy csak félhónapnyian estek a korlátozás alá. A januári születésűek eredménye meglepő módon kilóg a sorból, éppen csak megelőzi a korábban súlyos tilalom- és retorzió kilátásával nyomatékosított tilalmi időszakban születettek eredményeit. Az is látszik, a mai tenyésztők mintegy harmada, összesen 35%-a tartja csak magát a hagyományokhoz, mi szerint az alom születését az eredetileg ajánlott 01.01 és 03.31 közé igazítja (ami egyébként a fenti kimutatás alapján eredményesség szempontjából nem a legjobb ajánlásnak számított). Az eredeti, 10.01-05.15-ös szabályhoz már 84%-uk tartja magát! A táblázat alapján, összpontszámokat és azok szórását együtt nézve egyébként meglepő módon a tenyésztő akkor jár el a legjobban, ha az alom születési időpontját októberre, esetleg novemberre időzíti.

4.1.2. VJP-n elért eredmények életkor alapján történő kiértékelése

A születési hónap alapján történt vizsgálat – amelyet a korabeli hagyományos tenyésztési szabályzat indukált – adódik a gondolat, hogy eredményesség szempontjából hátha nem is a születési hónap, hanem a kutya vizsga pillanatában betöltött életkora a meghatározó.

A következő táblázatban a sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei találhatóak, életkor (hónap) szerinti bontásban, átlagpontszám szerint csökkenő sorrendbe rendezve. Az összesítés mutatja a korcsoportonkénti vizsgázók számát, eloszlásukat, a korcsoportonként elért vizsgapontszámaiknak az átlagát, a korcsoport átlageredményének a teljes minta átlageredményétől való eltérését és a pontszámoknak a korcsoporton belüli szórását.

Eredményes vizsga	Igen
Fajta	Weimaraner

	Adatok				
Életkor (hónap)	Vizsgáló db	Vizsgáló db %	Átlagpontszám	Átlagtól eltérés %	Szórás
16	44	9%	69,4	103,1%	5,5
18	22	5%	68,8	102,3%	5,2
13	67	14%	68,4	101,7%	5,6
12	77	16%	67,5	100,3%	7,1
11	70	14%	67,4	100,2%	6,1
17	40	8%	66,9	99,5%	6,6
14	50	10%	66,8	99,3%	5,9
15	35	7%	66,3	98,6%	8,1
10	50	10%	65,9	98,0%	7,6
8	8	2%	65,8	97,7%	3,5
9	19	4%	63,4	94,2%	8,9
7	1	0%	58,0	86,2%	
Végösszeg	483	100%	67,3	100,0%	6,6

3. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei életkor (hónap) szerinti bontásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A táblázatból szintén vonható le következtetés, mi szerint valóban számít az életkor a vizsga eredményessége szempontjából annyiban, hogy 11 hónapnál fiatalabb kutyák a vizsgát nem tudják teljesíteni, jó eredménnyel semmiképpen. De ennél több következtetés már nemigen, mert eredményesség szempontjából a 11-13 hónapos kutyák megelőzik a 14, 15, 17 hónapos társaikat.

4.1.3. VJP eredmények fajták közti összehasonlító kiértékelése

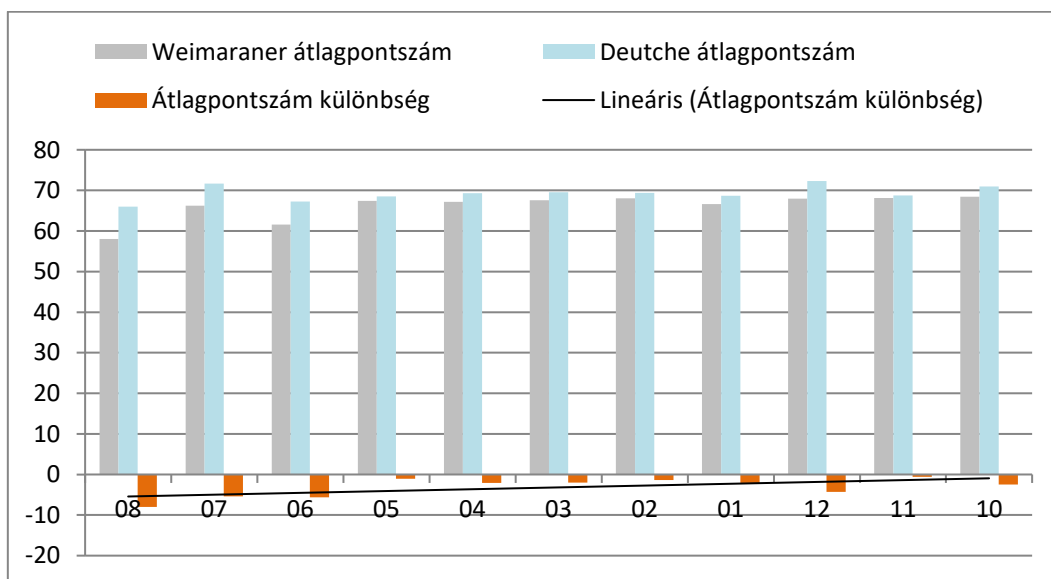
Többször említésre került, hogy a weimári vizsla későn érő fajta, más fajtákhoz képest általában gyengébben szerepel a VJP-n, ugyanakkor egyrészt ez a lemaradását a HZP-re behozza, (Petri, 1984) másrészt kivételes módon, egészen hosszú ideig, akár 12-13 éves koráig alkalmas a vadászatra. (Limpert, 1958) Kérdés, hogy ezt a gyengébb szereplést vizsgaeredmények valóban alátámasztják-e, ezért érdemes egy összehasonlítást készíteni.

Születési hónap	Weimaraner átlagpontszám	Deutsche átlagpontszám	Átlagpontszám különbség
08	58,0	66,0	-8,0
07	66,3	71,7	-5,4
06	61,6	67,2	-5,6
05	67,4	68,5	-1,1
04	67,2	69,3	-2,1
03	67,6	69,6	-2,0
02	68,0	69,4	-1,4
01	66,6	68,7	-2,0
12	68,0	72,3	-4,3
11	68,1	68,8	-0,6
10	68,4	70,9	-2,5

4. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A táblázatból világosan látszik, hogy a vizsgához képest legkorábban született, legfiatalabb résztvevők esetében még sokkal nagyobb a vizsgán elért nominális pontszámok átlagos különbsége.

Grafikusan ábrázolva az eltéréseket és az eltérések trendvonalát is figyelembe véve:

5. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

Grafikonon ábrázolva és az átlageredmények eltéréseire lineáris trendvonalat igazolást nyer az a megállapítás is, hogy a weimári vizsla valóban egy későn érő fajta, fiatalabb korban

a német típusú vizslák jobb eredményeket érnek el a megmérettetéseken, azonban az életkor előrehaladtával ez a különbség eltűnik. (Limpert, 1958)

4.1.4. Tömeges tenyésztésen alapuló szelekció

Korábban említésre került, hogy Németországban a nyilvános vizsgaeredmények részét képezi a kutya felvezetőjének a neve is, így lehetőség nyílik annak a vizsgálatára, mennyire jellemző, hogy ugyanazon felvezető több kutyát is felvezessen a vizsgákon, akár egy vizsgaidényben, akár egymást követő években.

Felvezető	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
AA	2			1									1		4
BB				2				2							4
CC								2	1		1				4
DD									2			1	1		4
EE			1										2		3
FF												1	1		2
GG	1										1				2
HH									1				1		2
II	1						1								2
JJ												1	1		2
KK		1											1		2
LL										1		1			2
MM							1				1				2
NN													2		2
OO				1		1									2
PP												2			2
QQ							1		1						2
RR												2			2
SS												2			2

6. grafikon: Anonimizált felvezetők, akik 1-nél több weimári vizslát vezettek fel évenkénti eloszlásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A sikeresen vizsgát tett 483 db kutyát összesen 455 felvezető vizsgáztatta, összesen 19 olyan felvezető volt, aki 1-nél több weimári vizslát vizsgáztatott. Ráadásul náluk sem lehet tömeges darabszámról beszélni, a maximális 4 db kutyát vezettek fel, évekre elosztva. Az összesítés alapján vélelmezhető, hogy a kutyákat saját gazdáik vezették fel a vizsgákon, még csak az sem tűnik jellemzőnek, hogy a kutyák képzését és vizsgáztatását hivatásos kiképzők kezébe adták volna. A korabeli képzési ajánlások is ezt támasztják alá, kifejezetten azt célozták meg, hogy egy vezető egyszerre 2 kutyánál többel ne foglalkozzon (Küllmer, 1964). Így ebből a vizsgálatból 2 állítás is igazolódni látszik. Az egyik, hogy a weimári vizsla

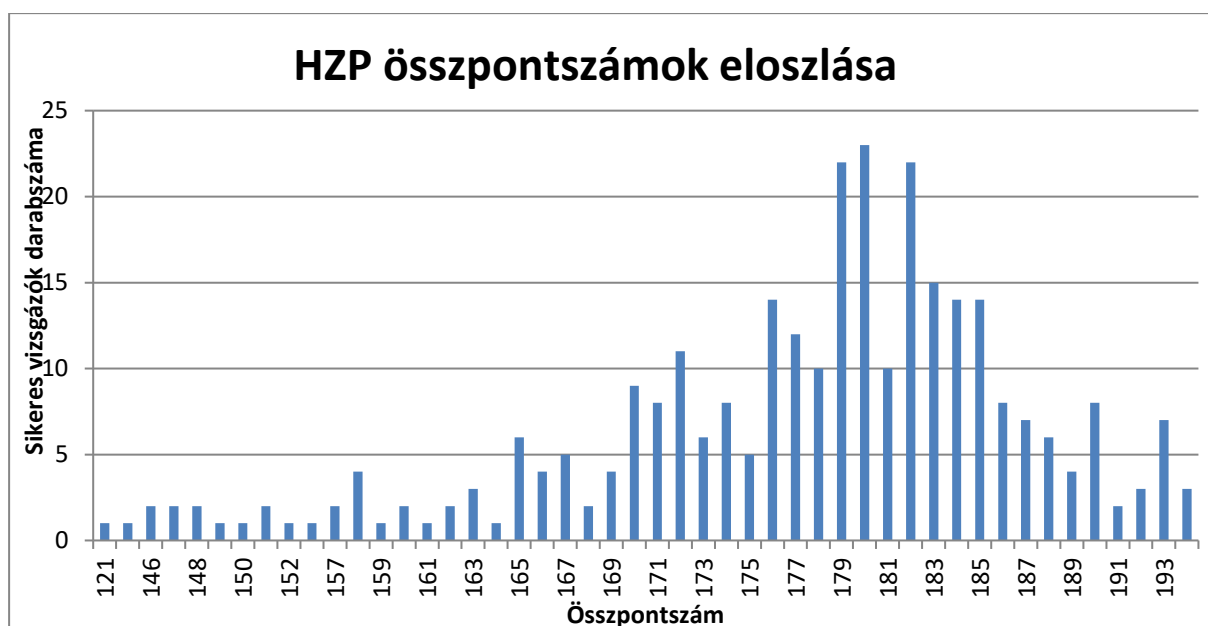
tenyésztés egyértelműen nem a „tömegtermelésen” alapuló szelekcióra rendelkezett be. A másik pedig, hogy a weimári vizsgák könnyen képezhetőek és a kiképzés a kötődésre épül. (http26)

4.2. HZP eredmények elemzése

HZP esetében a vizsgálatba 10 év vizsgaeredményeiből véletlenszerűen kiválasztott, 35 helyszínen tartott, összesen 176 db olyan vizsgaalkalom került, ahol a vizsgán weimári vizsla részt vett. A vizsgálatba bevonásra kerültek az ugyanazon a vizsgán részt vevő német vizslafajták is az összevethetőség érdekében. A vizsgákon összesen 1.065 kutya kísérelte meg a teljesítést, figyelembe véve, hogy HZP-n 1 vizsgacsoportban maximum 4 kutya vehet részt, ez összesen 335 vizsgacsoportot jelent. Csak a vizsgát eredményesen teljesítő weimári vizslák és az összehasonlításhoz német vizslák kerülnek figyelembe vételre (Deutsch Drahthaar, Deutsch Kurzhaar, Deutsch Stichelhaar, Deutsch Langhaar), így összesen 302 weimári vizsla és 372 német vizsla eredménye. Ezek a számok weimári vizsla esetében, 10 évet figyelembe véve az éves kölyökszám közel 6%-át jelenti, így a minta mérete kellően nagynak tekinthető, a vizsgaeredmények normál eloszlást követnek. Német vizslafajták esetében, ahol az éves kölyökszám 5.000 körüli, már nem ilyen kedvező az arány, de még mindig elegendően nagy a minta az összehasonlításhoz, amit támogat az is, hogy mindkét fajta egyedei ugyanazon a vizsgán, ugyanazon bírók előtt adtak számot a képességeikről.

4.2.1. HZP-n eredményesen szerepelt kutyák születési időpont alapján történő kiértékelése

A következő grafikonon látszik a vizsgázó kutyák által elért összpontszámok eloszlása, a vizsgát sikeresen teljesített 302 kutya közül az egyes összpontszámokat hány db kutya érte el. A grafikonról világosan leolvasható, hogy a HZP valóban sokkal differenciáltabb értékelést tesz lehetővé, mint az ÖTV, továbbá a maximális, 199 pont elérése gyakorlatilag lehetetlen.

7. grafikon: Sikeresen HZP vizsgát tett weimári vizslák vizsgaeredményei darabszám szerinti összesítésben (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A következő táblázatban a sikeresen HZP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei találhatóak, születési hónap szerinti bontásban, átlagpontszám szerint csökkenő sorrendbe rendezve. Az összesítés mutatja a korcsoportonkénti vizsgázók számát, eloszlásukat, a korcsoportonként elért vizsgapontszámaiknak az átlagát, a korcsoport átlageredményének a teljes minta átlageredményétől való eltérését és a pontszámoknak a korcsoporton belüli szórását.

Eredményes Vizsga	Igen
Fajta	Weimaraner

	Adatok				
Születési hónap	Vizsgázó db	vizsgázó db %	Átlagpontszám	Átlagtól eltérés %	Szórás
07	6	2%	179,7	101,5%	6,8
11	34	11%	178,3	100,7%	8,5
10	26	9%	177,9	100,5%	6,5
03	52	17%	177,9	100,5%	11,2
12	23	8%	177,3	100,2%	10,0
01	28	9%	177,3	100,1%	9,0
04	31	10%	177,0	100,0%	14,3
02	29	10%	176,2	99,5%	11,4
05	44	15%	176,2	99,5%	9,3
06	27	9%	175,4	99,1%	12,6
08	1	0%	166,0	93,8%	
09	1	0%	153,0	86,4%	
Végösszeg	302	100%	177,0	100,0%	10,5

8. grafikon: Sikeresen HZP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei születési hónap szerinti bontásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A táblázat segítségével több korábbi szakirodalmi állásfoglalás ugyanúgy alátámasztható, mint már a VJP eredmények elemzésénél láhattuk, úgymint a vizsga eredményessége szempontjából valóban számít a születési hónap, a korábban tilalmi időszaknak számító periódus alatt született almok jó része – egy meglepő, júliusi születési hónapra vonatkozó kivételtől eltekintve, amelyre később vissza kell térnünk – a vizsgán nem volt túl eredményes. 1 db szeptemberi születésű kutya képes volt teljesíteni ugyan a vizsgát, de a leggyengébb eredménnyel, az 1 db augusztusi születésű kutya sem szerepelt túl fényesen, a júniusi születésűekről sem mondható el, hogy nagyon vitézkedtek volna. A májusi születésűek – habár a VJP-n sem a legjobb, de még átlag feletti eredménnyel szerepeltek – HZP-n már átlag alatti teljesítményt nyújtottak. A VJP-n gyengébben szereplő januári születésűek átlag környékére küzdötték fel magukat, míg a februári születésűek átlag alá rontották a teljesítményüket. A meglepő júliusi eredményt érdemes kicsit boncolgatni, bár az alacsony elemszám következtében – amely tulajdonképpen azt jelenti, hogy a júliusban született kutyák nagy számban semmiképpen nem tudják teljesíteni a vizsgát – általános következtetés nem vonható le a legmagasabb átlagos eredményből. Tételes vizsgaeredmények vizsgálata során kiderül, hogy a 6 db kiemelkedően sikeres kutya közül 3 db ugyanabból a komoly vadászati múlttal rendelkező kennel jól sikerült párosításából került ki (Dürnbucher Forst ([http03](http://03))), ami magyarázat lehet, de semmiképpen nem általánosítható.

Összességében a VJP-t és a HZP-t együtt vizsgálva látszik, a legstabilabb, átlag feletti eredményeket továbbra is az októberi és novemberi születésű egyedek érik el, a tenyésztő akkor jár el a legjobban, ha az alom születési időpontját októberre, esetleg novemberre időzíti.

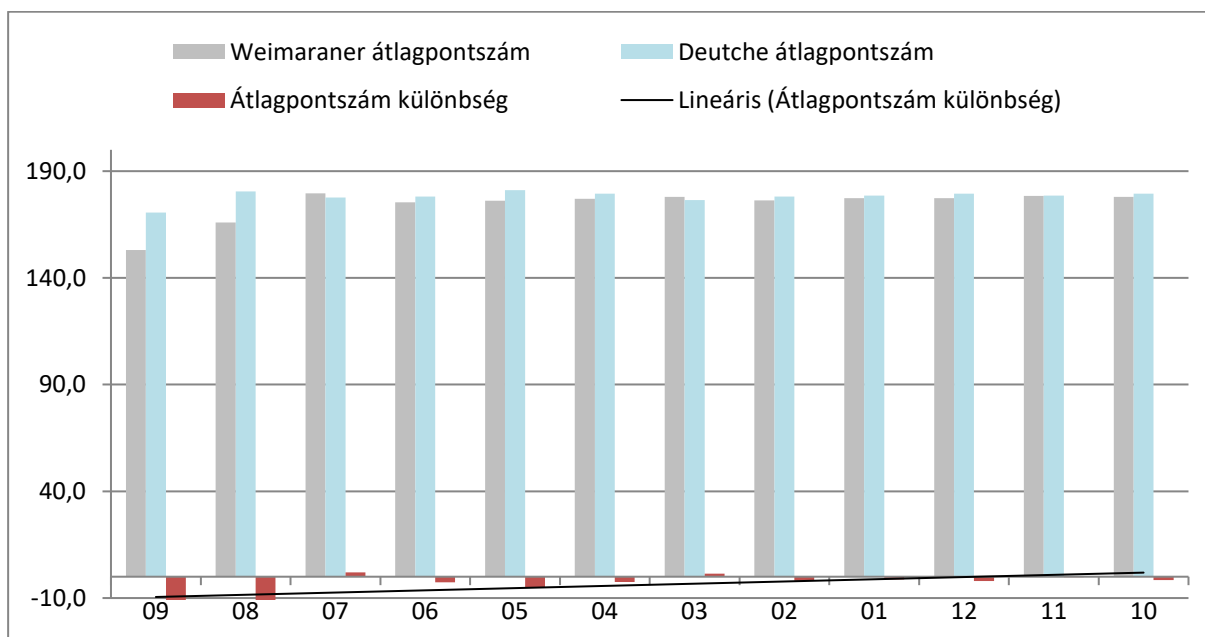
4.2.2. HZP eredmények fajták közti összehasonlító kiértékelése

A születési hónapok és a hozzájuk kapcsolódó eredmények fajtánkénti (weimári vizsla és német típusú vizslák) összesítése alapján vizsgálható, hogy valóban releváns-e a weimári vizsla más fajtákhoz képest késői érése, illetve az az állítás, hogy a különbség az életkor előrehaladtával legalábbis csökken.

Születési hónap	Weimaraner átlagpontszám	Deutsche átlagpontszám	Átlagpontszám különbség
09	153,0	170,7	-17,7
08	166,0	180,5	-14,5
07	179,7	177,6	2,0
06	175,4	178,1	-2,6
05	176,2	181,0	-4,8
04	177,0	179,5	-2,5
03	177,9	176,5	1,4
02	176,2	178,1	-1,8
01	177,3	178,5	-1,2
12	177,3	179,4	-2,1
11	178,3	178,6	-0,2
10	177,9	179,5	-1,5

9. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

A táblázatból világosan látszik, hogy a vizsgához képest legkorábban született, legfiatalabb résztvevők esetében még sokkal nagyobb a vizsgán elért nominális pontszámok átlagos különbsége.

10. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)

Grafikonon ábrázolva és az átlageredmények eltéréseire lineáris trendvonalat igazolást nyer az a megállapítás is, hogy a weimári vizsla valóban egy későn érő fajta, fiatalabb korban

a német típusú vizslák jobb eredményeket érnek el a megmérettetéseken, azonban az életkor előre haladtával ez a különbség eltűnik, sőt várhatóan későbbi életkorban meg is előzi a német típusú vizslák teljesítményét. (Limpert, 1958)

5. Következtetések és javaslatok

A téma felvetésben arra kerestünk és kaptunk válaszokat, lehetséges-e a német vizsgarendre történő áttérés, miben is tér el a német vizsgarend a magyar vizsgarendtől, milyen fajtaspecifikus előnyökkel vagy hátrányokkal járna az áttérés, milyen következményekkel járna az áttérés a képzésben, azon túl pedig a tudatos tenyésztés, tenyésztési mód megválasztásánál.

Vezessük végig teoretikusan a fenti eredményekből, következtetésekből, hogy valakinek, aki weimári vizslát szeretne tartani, tenyészteni, milyen feltételeknek is kellene megfelelnie és milyen folyamat mentén juthatna el odáig.

- Kölyökkutya vásárlás előtt készüljön fel
 - ismerje meg a fajtát, annak viselkedésben, vadászatban, küllemben mutatott megkülönböztető jegyeit
 - legyen tisztában a weimári munkájával, kiképzésével, a vizsgafeladatokkal, hiszen a kötődésen alapuló kiképzésben részt kell vennie
 - legyen vadászengedélye, a vadászathoz, tenyésztésbe vételhez szükséges vizsgákra neki kell majd vezetnie a kölyköt, a felvezetés pedig vadászengedélyhez kötött, ne építsen arra, hogy kivételes engedéllyel felmentést kap a feltétel alól
 - ha nem hivatásos vadász, találjon a szinte mindennapi kiképzésre, gyakorlásra megfelelő, szőrmés és szárnyas vadakban, tavakban gazdag területet, ahol szabadon, póráz nélkül mozoghat a kutyájával
- Jól válasszon kölyökkutyát
 - a kölyök generációk óta vadászó szülőktől származzon, mert a munkaképességek elveszhetnek, ha generációkon keresztül nem használják őket
 - a kölyök lehetőleg októberben szülessen, esetleg novemberben, de semmiképpen ne június és szeptember vége között
 - a kölyök erős, nem túl nagyszámú alomból származzon
- Hamar és koncentráltan kezdjen el vele foglalkozni a vizsgákra felkészülésként
 - korának megfelelő mértékben, de ébressze fel az ösztöneit, mielőbb ismertesse meg a vadvilággal
 - a kiképzést mindenképpen erdőben, cserjésben, csaltosban, nyúlban gazdag területen kezdje, mezőre csak később menjen

- figyeljen oda a tenyésztési időszakokra, később már nem igazán lesz lehetősége vizsgáztatni a túlkoros vizsga tilalma miatt
- Az 1 éves kora utáni tavasszal vizsgáztassa le a VJP-n, majd ősszel a HZP-n.
- Eszébe ne jusson a vizsgák után azonnal almot vállalni, amúgy is későn érő a fajta, vadásszon még vele, szerezzen a kutyája vadászati gyakorlatot az alomvállalás előtt.
- Ha eljut odáig, ne akkor vállaljon almot, amikor ráér, nyári szabadságát tölti, hanem reménykedjen benne, hogy a szukájának a tüzelési ciklusa jól alakul, októberi-novemberi alom születhet és igen, a Karácsony és a tél kiskutyázással fog eltelni ünneplés és vadászat helyett/mellett.

Egy lehetséges, évekre lebontott tenyésztési terv, amely a vizsgarendből és a fajtajellemzőkből következik:

- 0. év kölyök születése 10.01-11.30 között
- 0-1. év
 - ismerkedés a természettel, vadfajokkal, stb, még célzott képzés nélkül
 - első vadászati szezon
- 1-2. év VJP (12-17 hónapos korban) tavasszal
- intenzív képzés tavasz- nyár-ősz
- 2. év HZP ősszel (16-26 hónapos korban)
- 2. év vadászati szezonban vadászat
- 3. év ősszel 10.01.től 1. alom
- 4. év vadászati szezonban vadászat
- 5. év ősszel 10.01.től 2. alom
- 6. év vadászati szezonban vadászat
- 7. év ősszel 10.01.től 3. utolsó alom

A lehetséges tenyésztési terv felvázolása után felmerül pár olyan kérdés, feladat, észrevétel, aminek a megválaszolása, feltérképezése ugyan már nem célja jelen dolgozatnak, de mégsem lehet elmenni mellettük anélkül, hogy témafelvetés szintjén ki ne térnénk rájuk, egyenes következményei a német vizsgarendre történő áttérésnek és az áttérésről annak tudatában kell döntést hozni, hogy a lehetséges következményekre is felkészülünk.

Az egyik legfontosabb kérdés, hogy a Németországban is elfogadott, német vizsgarend szerinti vizsgákon kik is lesznek a bírók, vezetőbírók. Néhány vizsga esetében, a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – igaz megdrágítva és korlátozottan elérhetővé téve a vizsgákat –

még csak-csak fel lehet kérni német bírót, valamely német vizslaszövetséggel együttműködve ([http13](#)), de ez az összes vizsga esetében már igen kockázatos lenne. Túl nagy függést jelentene a német bírói karra, annak rendelkezésre állására építeni. Ráadásul a tavaszi és őszi vizsgaidőszakok koncentráltak, relatíve rövid időszakokra kell sok vizsgát besűríteni, figyelembe véve még az időjárás kiszámíthatatlanságát, hiszen előfordulhatnak olyan időjárási körülmények, amikor a vizsga egyáltalán nem rendezhető meg, helyette gyorsan kell pótidőpontról gondoskodni. Kockázatot jelenthet szintén, hogy az esetleges nyelvi nehézségek, megemelkedett anyagi terhek miatt fennáll a veszélye, sokan inkább lemondanak a vizsgákról, így jó kutyákat, értékes tenyészállományokat veszhetünk, ami elfogadhatatlan (főleg, mert az átállás az összes, Német Vizslaklub által gondozott fajtát érintené). Így adódik a következtetés, megfelelően akkreditált, de mindenképpen magyar bírókra van szükség. Kérdés, ez hogyan és milyen időtávon érhető el? Egyáltalán megoldható-e német bírók jelenléte nélkül? Hány akkreditált, német nyelvet is beszélő magyar bíróra, vezető bíróra lenne szükség? Ebből jelenleg hány van? Mennyi idő alatt szerezhető meg a képesítés, jogosultság? Hogyan szerezhető meg? Az ehhez szükséges anyagi követelmények biztosíthatóak, milyen forrásból? Ki van felhatalmazva a jóváhagyására, megszerzésére, lebonyolítására? A kérdéseknek a megnyugtató megválaszolásáig, megoldásáig nem szabad a kötelező jellegű átállást pusztán tenyésztési szabályváltoztatás szintjén megvalósítani.

Következmény az is, hogy az almot vállaló tenyésztőnek tisztában kell azzal lennie, ha kiemelkedő tenyészetet akar, apróvadás szezonban, annak egy részében kiskutyát nevel vadászat helyett. Vállalva azt is, hogy maga a tenyészszeneca is kiesik az alom vállalási idejére eső apróvadás szezonból, helyette vemhes, kiskutyát nevel, így amennyiben a vadászatokhoz kutyára van szüksége, el kell gondolkodnia a második kutyán is, annak minden anyagi és átfutási időbeli vonzatával együtt. Tisztában kell lennie a téli alom vállalásának esetleges kényelmetlenségeivel a tavaszi, nyári almokkal szemben, a kölykök melegen, tisztán tartása, hideg elleni védelemének érdekében. Vajon vadász tenyésztene-e télen kiskutyát?

Kérdés a kiskutyát vásárló, remélhetőleg vadászok kapcsán is felmerül, minden bizonnyal még télen, apróvadás szezonban tud kiemelkedő kiskutyát vásárolni, annak minden kényelmetlenségével együtt. Vajon vadász vásárolna télen, kora tavasszal kiskutyát? Nem állna-e fenn a veszélye annak, hogy az igazán jó kutyák vásárlói a nem vadász körből kerülnének ki? Ennek a fajtára nézve milyen következménye lenne?

A tenyésztőnek tisztában kell lennie minden anyagi vonzatával együtt azzal is, hogy bár hivatalosan 18 hónapos kortól engedélyezett szukák esetében az alom vállalása ([http12](#)), de optimális esetben, a fentebb vázolt tenyésztési program szerint a szuka először csak 3 évesen

ellik és tenyészsukánként összesen maximum 3 alom vállalása az optimális, ahol az egyes almok méretére nem a 10-12 kölyökkutyát, hanem a 6 körülit jelenti.

Tisztában kell lenni azzal is – megengedve, hogy nem minden tenyésztő áll át a legkedvezőbbnek tűnő október-novemberi alomvállalásra, de semmiképpen nem vállal almot június eleje és szeptember vége között –, lesz egy olyan időszak az évben, amikor törzskönyves kölyök nem lesz elérhető, tágasabb teret adva ezen időszak alatt a szaporítóknak. Cserébe viszont lesz egy olyan időszak az évben, amikor elképzelhető, hogy koncentráltabban fognak jó tenyészértéket képviselő, kiemelkedő almok születni, nagyobb versenyt teremtve a tenyésztők között, pláne, ha sokan fontolóra vennék az október-novemberre vonatkozó szempontokat.

Kérdés, hogy lehetne egyáltalán ezt az egész átállást megszervezni, érintetteket tájékoztatni, szükséges intézkedéseket megtenni, bevezetni, jól bevezetni?

Zárszóként az látszik a fenti kérdések boncolgatásából, hogy nem lenne szerencsés, ha a német vizsgarendre történő átállás egy tollvonással, azonnal történne meg. Elegendő felkészülési időt kell biztosítani az összes érintettnek, a tenyésztőknek, bíróknak, kutyatulajdonosok.

6. Összefoglalás

A weimári vizsla magyarországi fajtagondozó szervezetének, a Német Vizslaklubnak az éves közgyűlésein rendre felmerül az a gondolat, hogy a szervezet által gondozott fajták esetében lehetne valamilyen módon a fajtagondozó ország vizsgarendjéhez igazodni. Szigorúbb értelemben már a tenyésztésbe vétel feltételeként, megengedőbb lehetőségként a prémium törzskönyv kiadhatósági feltételeként. A témafelvetésben arra kerestünk válaszokat a fajtaspecifikumokra kitérve, miben is tér el a német vizsgarend a magyar vizsgarendtől, illetve milyen következményekkel járna a német vizsgarendhez történő igazodás a fajta szempontjából már a tudatos tenyésztés, tenyésztési mód megválasztásával kezdve.

A német vizsgarendhez történő igazodásnak

- elvi akadálya nincs, az éghajlat, domborzati viszonyok, a vadászható fajok, vadászidények mutatnak akkora átfedést, ami már biztosítja az igazodás elméleti lehetőségét és értelmét
- jelenthet előnyt mind egyedi, tenyésztői szinten, mind a populáció vonatkozásában

A német vizsgarendnek történő megfeleléshez fontos a fajta ismerete, történetének áttekintése, az eredeti tenyésztési céljainak, vadászati karakterisztikájának meghatározására. A weimári vizsla vizsgarendhez kapcsolódó viszonyát a munkajellemzők és tenyésztési elvek vonatkozásában – mivel a német vizsgarend a német vadászati hagyományokon alapul –, érdemes a korabeli források alapján értelmezni.

Vadászati hasznosítás szempontjából a weimari vizsla egy közép-nagy méretű, erőteljes testfelépítésű kontinentális vizsla. Dokumentált tenyésztése csak a 19. században kezdődött meg, de ennél régebbi fajtának számít. Eredetére több elmélet is létezik, például a Chien de Saint-Hubert, „Szent Hubertus” elmélet, a Chiens Gris vagy Gris de Saint-Louis, „Szürke kutya” elmélet, a GSP elmélet, az „Altdeutsche Bracke”, „tisztá vonal” elmélet, a „Leithund” elmélet. Az eredetelméletek különbözőek ugyan, de a közös vonás a vélelmezett kopó eredet, annak örökségeivel együtt.

A fajtára vonatkozó német vizsgarend és magyar vizsgarend összehasonlítása a tenyésztéshez szükséges Képességvizsga (KV) és Verbands-Jugendprüfung (VJP), illetve az Őszi tenyészvizsga (ÖTV) és Verbands-Herbstzuchtprüfung (HZP) vonatkozásában végezhető el. Az eltérések alapvetően 2 csoportba rendezhetőek, megjelennek egyrészt a konkrét feladatok, illetve azok súlyozása szempontjából, illetve a vizsgák előfeltételeiben, lebonyolítási módjaikban megjelenő eltérések formájában. Feladatok tekintetében a differenciáltabb értékelésre lehetőséget adó német vizsgarend időben hosszabb, fizikai és

mentális értelemben megterhelőbb. Természetes körülmények között, több körben és több szempontból vizsgálja a kutyák örökletes tulajdonságait, kitér a meleg nyomkövetésre, a vadászati módra is, a fegyelem helyett a vadász és a kutya közti kontaktusra helyezi a hangsúlyt és komoly részt kap benne a karakter és küllemteszt, azonban a vízi munka állatvédelmi okokból kevesebb szerepet kap. Előfeltételek szempontjából viszont a német vizsgarend sokkal nagyobb kötöttséget jelent, a kutya vezetője vadászengedéllyel kell, hogy rendelkezzen, a vizsgák csak meghatározott időszakokban tarthatóak meg, rajtuk csak meghatározott életkorig vehetnek részt a kutyák, amelyeknek a vizsgák időpontjára megfelelő fizikai kondícióval is rendelkezniük kell a vadászati képességeken túl. Így a német típusú vizsgákon való megmérettetések – amely a fajtajellegnek jobban megfelel – a fajta késői érése és fajtajellege miatt mind tenyésztésre, mind a képzésre vonatkozó koncepcionális konzekvenciákat hordoznak magukban. A minőségi szelekcióra alapuló, megfelelő időszakban történő alomvállalás, a felvezető és kutya kapcsolatára épülő képzés és vadászati gyakorlati alkalmazás elengedhetetlen az eredményes vizsgákhoz és tenyésztéshez.

7. Irodalomjegyzék

13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről (2024.04.06.).

Alexander, V. & Isabell, J., 1993. *Weimaraner ways*. Germantown: Sun Star.

Bauer, E., 2000. *Jagdhunde: Rassen - Halten - Abrichten - Züchten*. 2000 szerk. Graz: Leopold Stocker Verlag.

Bloemer, A., 1957. Protokoll der Generalversammlung am 21. September 1957. *Weimaraner Nachrichten*, 10, p. 6.

Bloemer, A., 1959. Was wissen wir über die Abstammung unser Weimaraner?. *Weimaraner Nachrichten*, 1, pp. 9-10.

Bogdán, I., 1990. *Magyarországi hossz- és földmértékek 1601-1874*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Brenøe, U. T., Larsgard, A. G., Johannessen, K. R. & Uldal, S. H., 2002. Estimates of genetic parameters for hunting performance traits in three breeds of gun hunting dogs in Norway. *Applied Animal Behaviour Science*, 06.pp. 209-215.

Csányi, S., Márton, M., Bóti, S. & Schally, G., 2022. *Vadgazdálkodási Adattár - 2021/2022.*, Gödöllő: Országos Vadgazdálkodási Adattár.

Csőre, P., 1994. *A magyar vadászat története*. Budapest: Mezőgazda Kiadó.

Denlinger, W. W., 1954. *The Complete Weimaraner*. Richmond: Denlinger.

Diezel, E. & Mika, K., 1993. *Vadászebek*. Szeged: Szukits Könyvkiadó.

Giesemann, H., 1995. Wer war Heinz Reuper?. *Weimaraner Nachrichten*, 4.

Hart, E. H., 1965. *This is the Weimaraner*. hely nélk.:Tfh Pubns Inc.

Hartmann, K., 1964. Aus der Sicht des Zuchts- und Prüfungswartes. *Weimaraner Nachrichten*, 04, pp. 6-10.

Hegendorf, 1938. *Richten und Führen. Verantwortliches Richten und erfolgreiches Führen von Hunden auf Jugend- und Gebrauchsprüfungen..* München: Mayer Verlag.

Hiller, H., 1997. *Major Herber und die Weimaraner Ein Beitrag zur Vereinsgeschichte*. Lensahn: Simonsen-Druck.

http01, 2022. *Bajorhegyi Tünde - A weimári vizsla fajta kialakulásának története, a fajta eredete*. [Online]

Available at: http://weimari.hu/?page_id=700

[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

- http02, 2023. *Deutscher Jagdverband - Jagd- und Schonzeiten in der Bundesrepublik Deutschland*. [Online]
Available at: <https://www.jagdverband.de/rund-um-die-jagd/was-draussen-passiert/jagd-und-schonzeiten-nach-bundesjagdgesetz>
[Hozzáféres dátuma: 29 12 2023].
- http03, 2024. *Dürnbucher Forst - Weimaraner vom Dürnbucher Forst*. [Online]
Available at: <https://www.weimaraner-vom-duernbucher-forst.de/>
[Hozzáféres dátuma: 31 03 2024].
- http04, 2022. *Game Management Authority - When to hunt*. [Online]
Available at: <https://www.gma.vic.gov.au/hunting/deer/when-to-hunt>
[Hozzáféres dátuma: 31 12 2023].
- http05, 2015. *Jagdgebrauchshundverband - Führen ohne Jagdschein*. [Online]
Available at:
https://www.jghv.de/images/Dokumente/Fuehren_ohne_Jagdschein_2015_01.pdf
[Hozzáféres dátuma: 29 12 2023].
- http06, 2023. *Jagdgebrauchshundverband - In Deutschland vom JGHV anerkannte Jagdhunderassen und die diese Rassen betreuenden Zuchtvereine*. [Online]
Available at: <https://www.jghv.de/index.php/mitgliedsvereine/zuchtvereine>
[Hozzáféres dátuma: 30 03 2024].
- http07, 2024. *Jagdgebrauchshundverband e.V - Aufgaben und Ziele*. [Online]
Available at: <https://www.jghv.de/index.php/informationen/aufgaben>
[Hozzáféres dátuma: 05 04 2024].
- http08, 2017. *Jagdgebrauchshundverband e.V. - Ordnung für Verbandszuchtprüfungen (VZPO)*. [Online]
Available at: https://www.jghv.de/images/Dokumente/VZPO_2018_Druck_3.pdf
[Hozzáféres dátuma: 29 12 2023].
- http09, 2023. *Koshyk, Craig- Weimaraner – Dog Breed Information, Form, Function, History, and More*. [Online]
Available at: <https://projectupland.com/hunting-dogs/the-complete-weimaraner-history-profile-and-hunting-dog-story-2/>
[Hozzáféres dátuma: 02 04 2024].
- http10, 2021. *László, Enikő - Weimari vizsla fajtaleírás: a minden vadászkutya, akit ezüst kísértetnek is hívnak*. [Online]
Available at: <https://www.azenkutyam.hu/fajtaleiras/weimari-vizsla-fajtaleiras/>
[Hozzáféres dátuma: 19 11 2022].
- http11, 2019. *Német Vizsla Klub Magyarország - VJP Képességvizsga német rend szerint*. [Online]
Available at: https://nemetvizslaklub.eu/wp-content/uploads/2019/04/021_VJP_magyarul-

221-237.pdf

[Hozzáférés dátuma: 31 12 2023].

http12, 2015. *Német Vizslaklub Magyarország - Német vizslaklub Magyarország Tenyésztési Szabályzata*. [Online]

Available at: https://nemetvizslaklub.eu/wp-content/uploads/2016/07/TENYESZTESI_SZABAYZAT.pdf

[Hozzáférés dátuma: 20 12 2023].

http13, 2024. *Német Vizslaklub Magyarország - Rendezvényeink*. [Online]

Available at: <https://nemetvizslaklub.eu/rendezyenyek/>

[Hozzáférés dátuma: 07 04 2024].

http14, 2024. *Országos Magyar Vadászakmara - Vadászati idények*. [Online]

Available at: <https://www.omvk.hu/oldal/vadaszati-idenyek>

[Hozzáférés dátuma: 29 12 2023].

http15, 2024. *Országos Meteorológiai Szolgálat - Magyarország éghajlata*. [Online]

Available at:

https://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/altalanos_leiras/

[Hozzáférés dátuma: 31 12 2023].

http16, 2023. *Portillo - Ausztrália éghajlata*. [Online]

Available at: <https://www.meteorologiaenred.com/hu/clima-de-australia.html>

[Hozzáférés dátuma: 31 12 2023].

http17, 2022. *SZTAKI, MTA - SZTAKI olasz szótár*. [Online]

Available at:

https://szotar.sztaki.hu/search?fromlang=all&tolang=all&searchWord=weimari+vizsla&langcode=hu&u=0&langprefix=&searchMode=WORD_PREFIX&viewMode=full&ignoreAccents=1

[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http18, 1971. *The American Kennel Club (AKC) - Weimaraner Breed Standard*. [Online]

Available at: <http://images.akc.org/pdf/breeds/standards/Weimaraner.pdf>

[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http19, 2015. *The Fédération Cynologique Internationale (FCI) - Weimaraner (99)*. [Online]

Available at: <https://www.fci.be/Nomenclature/Standards/099g07-en.pdf>

[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http21, 2023. *The Weimaraner Club of America - Liaison to Germany Appointment*. [Online]

Available at: https://weimaranerclubofamerica.org/handbook/Germany_Liaison.pdf

[Hozzáférés dátuma: 31 12 2023].

http22, 2022. *The Weimaraner Club of America - The History of the Weimaraner*. [Online]
Available at: <https://weimaranerclubofamerica.org/history.php>
[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http23, 2022. *The Weimaraner Club Of America - The Weimaraner Club Of America Historic Bench Records*. [Online]
Available at: https://weimaranerclubofamerica.org/records_top_ch_producer.php
[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http24, 2022. *Tömöri Kitti - Weimari vizsla – A vadászok ezüstös lovagja!*. [Online]
Available at: <https://petguru.hu/weimari-vizsla/>
[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http25, 2024. *Verband für das Deutsche Hundewesen - Welpenstatistik*. [Online]
Available at: <https://www.vdh.de/ueber-den-vdh/welpenstatistik/>
[Hozzáférés dátuma: 01 04 2024].

http26, 2022. *Weimaraner Club e.V. - Rasseportrait*. [Online]
Available at: <https://www.weimaraner-klub-ev.de/weimaraner/rasseportrait/>
[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

http27, 2022. *Weimaraner Klub e.V. - Zuchtordnung*. [Online]
Available at: <https://www.weimaraner-klub-ev.de/wp-content/uploads/2022/10/ZuchtordnungOkt-2022.pdf>
[Hozzáférés dátuma: 31 12 2023].

http28, 2024. *Weimaraner Pedigree Database Administrative Team - The Weimaraner International Pedigree Database*. [Online]
Available at: <https://weimaranerpedigrees.com/>
[Hozzáférés dátuma: 01 04 2024].

http29, 2023. *Westermann - Deutschland - Klimaregionen*. [Online]
Available at: <https://diercke.de/content/deutschland-klimaregionen-978-3-14-100800-5-54-1-1>
[Hozzáférés dátuma: 31 12 2023].

http20, 2022. *The Weimaraner Association U.K. - History*. [Online]
Available at: <http://www.weimaraner-association.org.uk/history.html>
[Hozzáférés dátuma: 19 11 2022].

Hunyadi, L. & Vita, L., 2004. *Statisztika közgazdászoknak*. 3. szerk. Budapest: Központi Statisztikai Hivatal.

Huszár, T., 2014. *A vizslák idomítása, vezetése vadászaton és versenyen*. 2 szerk. Győr: Magán.

Ilger, E., 1921. *Weimaraner Pointers. Gebrauchs- und Luxushunde*.

- Kecskés , R., 2023. Hogyan válasszunk sörétet?. *Nimród*, 28 11.
- Kinsman , R. H. és mtsai., 2022. Dog walk frequency and duration: Analysis of a cohort of dogs up to 15 months of age. *Applied Animal Behaviour Science*, 05.
- Kočová, J., 2016. *Výmarský ohař Historie - chov - výcvik*. hely nélkül.:Mladá fronta.
- Kovács, Z., 2023. Őzes könyvek. *Vadászértkönyv*, pp. 124-128.
- Küllmer, F., 1956. Voraussetzungen für Zuchthunde. *Weimaraner Nachrichten*, 1, p. 9.
- Küllmer, F., 1964. Ein wort zu unseren Verbandsjugendprüfungen. *Weimaraner Nachrichten*, 07, pp. 16-17.
- Larlisle, L., Nicodemus, M. C. & Slater, K., 2016. Hind limb kinematics of the Weimaraner at the trot. *Journal of Animal Science*, 05 10, p. 203.
- Liinamo, A.-E., 2008. Breeding for better working dogs with effective use of working trial data. *Journal of Veterinary Behavior*, 07, p. 179.
- Limpert, H., 1958. Hinweise für Züchter. *Weimaraner Nachrichten*, 1 7, p. 3.
- Limpert, H., 1960. Gedanken zu den Herbstzuchtprüfungen. *Weimaraner Nachrichten*, 10, pp. 16-18.
- Lindner, K., 1940. *Die Jagd im frühen Mittelalter*. 2013 szerk. Berlin: De Gruyter.
- Mack, J., 2004. Silbergrau mit Bernsteinblick. *Wild und Hund*, 14 12.
- MEOESZ Vadászkutya Teljesítménybírói Tanácsa, 2019. *Vadászkutya vizsga- és versenyszabályzata*. Budapest: MEOESZ.
- Obermeister Friess, R. i., 1957. Weimaraner, eine alte deutsche Jagdhundrasse. *Weimaraner Nachrichten*, 01 07, p. 7.
- Petri, W., 1984. *Der Weimaraner-Vorstehhund*. Karlsruhe: Weimaraner-Klubs e.V..
- Petri, W., 2007. *Weimaraner heute*. Niederprüm: Kynos Verlag.
- Schmutz, J., 1998. Heritability estimates of behaviors associated with hunting in dogs. *Journal of Heredity*, 05.pp. 89(3):233-7.
- Schrameyer, T. és mtsai., 2005. Long- and short-haired Weimaraner dogs represent two populations of one breed. *Electrophoresis*, 05.pp. 1668-1672.
- Scott, J. D., 1952. *The Weimaraner*. Louisville, Kentucky: Fawcett-Dearing Printing Co..
- Stockmeyer, O., 1958. Bemerkungen zu Hinweise für Züchter in den W.N v.1.7.58 - Nr.3.. *Weimaraner Nachrichten*, 10, pp. 19-20.

Tabel, C., 2016. *Tizenhárom legjobb kutyám*. Gyomai Kner Nyomda Zrt.: Nimród Vadászújság.

Tabel, C. & Tabel, U., 2018. *A fiatal vadászkutya: a sikeres képesség- és őszi tenyésztésvizsgáért*. Gyomai Kner Nyomda Zrt.: Nimród Vadászújság.

von Pfeil, D. J. F. & DeCamp, C. E., 2009. The epiphyseal plate: physiology, anatomy, and trauma. *Compend Contin Educ Vet*, 31 08, pp. 1-11.

Weimaraner Klub e.V., 1960. Protokoll von der Generalversammlung des Weimaraner-Klubs am 12. September 1959 in Neubuchhausen. *Weimaraner Nachrichten*, 1, pp. 5-9.

Weimaraner Klub e.V., 1959. Satzung des Vereins zur Züchtung des Weimaraner Vorstehundes. *Weimaraner Nachrichten*, 1, pp. 12-18.

Weimaraner Klub e.V., 1960. Anhang Richtlinien über Zucht, Eintragungen, Verkauf und Prüfungen. *Weimaraner Nachrichten*, 1, pp. 19-23.

Zöldágh, L., 2021. *A kutya örökletes háttérű betegségei*. Budapest: A/3 Nyomdaipari és Kiadói Szolgáltató Kft.

8. Táblázatok és ábrák jegyzéke

1. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák vizsgaeredményei darabszám szerinti összesítésben (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján).....	30
2. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei születési hónap szerinti bontásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	30
3. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei életkor (hónap) szerinti bontásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	32
4. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	33
5. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	33
6. grafikon: Anonimizált felvezetők, akik 1-nél több weimári vizslát vezettek fel évenkénti eloszlásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	34
7. grafikon: Sikeresen HZP vizsgát tett weimári vizslák vizsgaeredményei darabszám szerinti összesítésben (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján).....	36
8. grafikon: Sikeresen HZP vizsgát tett weimári vizslák összesített vizsgaeredményei születési hónap szerinti bontásban (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	36
9. grafikon: Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	38
10. grafikon:Sikeresen VJP vizsgát tett weimári vizslák és német típusú vizslák összesített vizsgaeredményeinek összehasonlítása születési hónap szerinti bontásban, vizsgán releváns növekvő sorrendbe rendezve (Forrás: saját szerkesztés nyilvánosan publikált vizsgaeredmények alapján)	38

9. Mellékletek

9.1. VJP vizsgaeredmények

VJP eredmények				
Vizsga dátum	Helyszín	Kutya (db)	Megtekintés dátuma	Forrás
2011.04.16	Forst	20	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2012.pdf
2012.04.14	Forst	19	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2012.pdf
	Gispersleben	6	2024.03.01	https://www.yumpu.com/de/document/view/10560539/vjp-am-1442012-in-gispersleben
2013.04.20	Forst	15	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2013.pdf
2014.03.05	Vechta	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.03.14	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.03.16	Lohne	11	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.03.25	Holdorf	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.03.26	Damme	6	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.03.30	Steinfeld	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.04.16	Forst	18	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2014.pdf
2015.03.04	Calveslage	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html
2015.04.11	Hockenheim	19	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2015.pdf
2016.03.03	Dinklage	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.03.06	Calveslage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.03.18	Visbek	14	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.03.19	Lohne	13	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.03.26	Lohne	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.04.09	Hockenheim	16	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2016.pdf
2017.03.04	Calveslage	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.03.16	Calveslage	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.03.17	Visbek	20	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.03.29	Damme	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.04.08	Hockenheim	13	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/VJP-Rangliste_2017.pdf
2017.04.22	Aiterhofen	13	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2017/05/VJP-Rangliste-2017.pdf
2018.03.16	Visbek	19	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.03.25	Lohne	18	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.03.28	Damme	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.04.21	Aiterhofen	21	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2018/04/VJP-Rangliste-Weim2018.pdf
2018.04.28	Bad Staffelstein	1	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=280420181100643
2019.03.15	Visbek	16	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.03.27	Damme	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.04.13	Aiterhofen	10	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2019/04/VJP-Rangliste-2019-1.pdf
2019.04.06	Hessen	6	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/vjp_rangliste_biblis_06-04-2019.pdf
2019.04.27	Bad Staffelstein	4	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=270420191100651
2020.03.14	Ostrhauderfehn	28	2024.03.01	https://www.weimaraner-niedersachsen.de/zucht-und-pruefung/pruefungen/pr%C3%BCfungsergebnisse-2020/
2020.03.15	Steinfeld	11	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2021.03.14	Kehdingen	20	2024.03.01	https://static1.squarespace.com/static/639c4decd99c2c156c031777/t/646b8b82d40c2936a9253a1b/1684769667609/Pr%C3%BCfungen_2021_101221.pdf
2021.03.19	Visbek	10	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.03.21	Holdorf	15	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.03.24	Damme	10	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html

2021.03.27	Egeln Nord	9	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/b153b74c-84e1-4571-9669-a8f6d77639ce/VJP-Rangliste_27.03.21.pdf
	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.03.28	Holdorf	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
	Kehdingen	25	2024.03.01	https://static1.squarespace.com/static/639c44dec99c2c156c031777/t/646b8b82d40c2936a9253a1b/1684769667609/Pr%C3%BCfungen_2021_101221.pdf
2021.04.11	Dutenhofen	7	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/11-04-2021_VJP_Dutenhofen.pdf
2021.04.17	Gispersleben	10	2024.03.01	https://www.weimaraner-thueringen.de/wp-content/uploads/2022/01/VJP-2020-Pruefungsergebnisse.pdf
2021.04.18	Egeln Nord	5	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/0a33e235-c9a3-407e-b562-9f214ff55d27/VJP-Rangliste_18.04.2021.pdf
2021.04.24	Bad Vilbel	11	2024.03.01	https://www.weimaraner-lg-hessen.de/pr%C3%BCfungsergebnisse/pr%C3%BCfungsergebnisse-2021/
	Ebensfeld	1	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=214241100670
	Egeln Nord	9	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/a6ee0b9c-7329-4b17-928b-4f2876a357bb/VJP-Rangliste_24.04.2021.pdf
	Küps	1	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=214241100665
	Römhild	1	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=214241100676
2021.04.25	Egeln Nord	20	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/971fc6f0-f525-4e8e-ba75-ffff62599194/VJP-Rangliste_25.04.2021%20(1).pdf
2021.05.01	Egeln Nord	8	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/416ec78c-f340-4514-bd9c-21cb895ce00f/VJP-Rangliste_01.05.2021.pdf
2022.03.23	Damme	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.03.26	Gehrde	6	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
	Osterholz	15	2024.03.01	https://www.jgvosterholz.de/pr%C3%BCfungen/archiv/vjp-2/
	Ostrhauderfehn	19	2024.03.01	https://www.weimaraner-niedersachsen.de/zucht-und-pruefung/pruefungen/pr%C3%BCfungsergebnisse-2022/
2022.03.27	Holdorf	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.04.01	Gispersleben	5	2024.03.01	https://www.weimaraner-thueringen.de/wp-content/uploads/2022/04/VJP-2022-Pruefungsergebnisse-01.04.2022.pdf
2022.04.02	Gispersleben	12	2024.03.01	https://www.weimaraner-thueringen.de/wp-content/uploads/2022/04/VJP-2022-Pruefungsergebnisse-02.04.2022.pdf
	Hessen	11	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/02-04-2022_vjp_rangliste.pdf
	Neustadt (Dosse)	4	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2022/04/VJP-Rangliste.pdf
	Greven	15	2024.03.01	https://www.weimaraner-nrw.de/wp-content/uploads/2024/03/VJP09.04.2022.pdf
2022.04.10	Hitzacker	8	2024.03.01	https://www.weimaraner-niedersachsen.de/zucht-und-pruefung/pruefungen/pr%C3%BCfungsergebnisse-2022/
	Hohenwarsleben	20	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/cc30c0a9-8935-4494-ae56-fa70b8767e3e/VJP-Rangliste%2010.04.2022.pdf
2022.04.16	Brandenburg	4	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2022/05/VJP-Rangliste_16.04..pdf
	Hohenwarsleben	19	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/91259834-83d4-44fb-ab58-1bce22a28669/VJP-Rangliste_16.04.2022.pdf
2022.04.23	Aiterhofen	17	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2022/04/Rangliste2022.pdf
	Bad Sulza	5	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/02/VJP-Rangliste_23.04..pdf
	Ostbevern	5	2024.03.01	https://www.jgvnordmuensterland.de/upload/images/Pruefungsergebnisse/2022/Rangliste%20VJP%2023.04.2022(1).pdf
2022.04.30	Bad Staffelstein	3	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=22430110061
	Hohenwarsleben	17	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/17923a5a-5eea-4cdb-81ee-379acf7f245e/VJP-Rangliste%2030.04.2022.pdf
	Klein Kreutz	7	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2022/05/VJP-Rangliste_30.04..pdf
2022.05.01	Hohenwarsleben	13	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/6d12d875-8353-4bd8-925f-27ed53857422/VJP-Rangliste%2001.05.2022.pdf
2023.03.10	Visbek	15	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.03.19	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.03.22	Damme	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.03.26	Hohe Börde	20	2024.03.01	https://weimaraner-sachsen-anhalt.de/wp-content/uploads/2024/03/VJP-Rangliste_26.03.2023.pdf
	Klein Kreutz	7	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/04/VJP-Rangliste-Kopie.pdf
2023.04.01	Gispersleben	13	2024.03.01	https://www.weimaraner-thueringen.de/wp-content/uploads/2023/04/VJP-Pruefungsergebnisse-2023.pdf

	Nottuln	15	2024.03.01	https://www.weimaraner-nrw.de/wp-content/uploads/2024/03/Rangliste-VJP-23.pdf
2023.04.02	Klein Kreutz	8	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/04/VJP-Rangliste.pdf
2023.04.15	Aiterhofen	11	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2023/04/Rangliste-VJP-2023.pdf
	Hahnheim	20	2024.03.01	https://www.weimaraner-rlp-sl.de/wp-content/uploads/2024/03/VJP2023.pdf
	Ostbevern	6	2024.03.01	https://www.jgvnordmuensterland.de/upload/images/Pruefungsergebnisse/2023/Rangliste%20VJP%202023.pdf
2023.04.19	Überherrn	5	2024.03.01	https://rlp-sl.weimaraner-klub-ev.de/wp-content/uploads/2023/12/VJP-Rangliste-_19.04.23.pdf
2023.04.22	Duisburg/Monheim	6	2024.03.01	http://www.jgv-bergischland.de/pruefungen/vjp/
	Hohe Börde	20	2024.03.01	https://weimaraner-sachsen-anhalt.de/wp-content/uploads/2024/03/VJP-Rangliste-22.04.2023.pdf
2023.04.23	Hohe Börde	13	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/4c350bf8-f604-4f83-8727-dbae328ace61/VJP-Rangliste_23.04.2023.pdf
2023.04.27	Bruchmühlbach/Vogelbach	3	2024.03.01	http://rlp-sl.weimaraner-klub-ev.de/wp-content/uploads/2023/12/VJP-Rangliste-27.04.23.pdf
2023.04.29	Bad Staffelstein	2	2024.03.01	https://pub.japa4u.de/?id=23429110066
	Hessen	11	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/29-04-2023_VJP_Rangliste.pdf
2024.03.10	Kehdingen	16	2024.03.01	https://static1.squarespace.com/static/639c4dec99c2c156c031777/t/6606fc916a6f490f4f6a1b18/1711733905886/NuELi_VJP_2024_final_kz_290324.pdf
2024.03.17	Dinklage	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/ergebnisse-2024.html
	Holdorf	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/ergebnisse-2024.html
2024.03.22	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/ergebnisse-2024.html
2024.03.23	Lohne	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/ergebnisse-2024.html
2024.03.24	Stader Geest	16	2024.03.01	https://static1.squarespace.com/static/639c4dec99c2c156c031777/t/6606fc916a6f490f4f6a1b18/1711733905886/NuELi_VJP_2024_final_kz_290324.pdf
Végősszeg		1 056		

9.2.HZP vizsgaeredmények

HZP eredmények				
Vizsga dátum	Helyszín	Kutya (db)	Megtekintés dátuma	Forrás
2014.09.01	Steinfeld	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.02	Goldenstedt	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.03	Damme	6	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.06	Lüschke	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.10	Visbek	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.13	Lohne	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.17	Calveslage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.09.20	Essen	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.10.04	Vörden	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.10.18	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2014.10.26	Lohne	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2015.09.01	Steinfeld	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2015.09.05	Calveslage	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
2015.09.09	Vechta	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2014.html
	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html
2015.09.12	Lohne	10	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html
	Großmehring	10	2024.03.01	http://www.donau-altmuehlecke.de/hzp-groszmehring-2015.html
2015.09.19	Forst	11	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/HZP-Rangliste_2015.pdf
2015.10.03	Lohne	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html
2015.10.06	Vörden	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html

	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html
2015.10.15	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2015.html
2016.09.01	Damme	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
	Steinfeld	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.02	Goldenstedt	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.03	Calveslage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.07	Visbek	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.09	Bonrechtern	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.10	Vechta	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.17	Elsendorf	12	2024.03.01	https://www.vondergrau.com/single-post/2016/09/17/hzp-elsendorf-benito-da-190
	Forst	7	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/HZP-Rangliste_2016.pdf
	Lohne	6	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.09.25	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.10.01	Lohne	10	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2016.10.05	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2016.html
2017.09.01	Goldenstedt	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
	Steinfeld	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.09.06	Damme	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.09.09	Forst	11	2024.03.01	http://www.weimaraner-suedwest.de/images/documents/HZP-Rangliste_2017.pdf
2017.09.13	Visbek	11	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.09.16	Lohne	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
	Vechta	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.09.23	Elsendorf	12	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2017/09/HZP-Rangliste-2017.pdf
2017.09.27	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.10.01	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2017.10.14	Damme	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/35.html
2018.09.01	Steinfeld	10	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.09.03	Goldenstedt	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.09.05	Damme	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.09.06	Calveslage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.09.11	Calveslage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.09.12	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2018.09.14	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2018.09.17	Vechta	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.09.22	Elsendorf	12	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2018/09/HZP-Rangliste_2018.pdf
	Lohne	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2018.10.27	Lohne	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/36.html
2019.09.01	Holdorf	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.02	Goldenstedt	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.04	Damme	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.07	Calveslage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.15	Visbek	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.18	Lohne	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.21	Lohne	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
	Elsendorf	7	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2019/09/HZP-Rangliste.pdf
	Ostrhauderfehn	21	2024.03.01	https://www.weimaraner-niedersachsen.de/zucht-und-pruefung/pruefung/pr%C3%BCfungsergebnisse-2019/
2019.09.26	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.09.27	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html

2019.09.28	Neuenkirchen	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2019.10.17	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/49.html
2020.09.01	Steinfeld	10	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.02	Damme	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
	Goldenstedt	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.05	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.06	Holdorf	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.09	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.11	Visbek	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.12	Elsendorf	13	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2020/09/Rangliste-HZP-2020.pdf
2020.09.13	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.14	Vechta	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.19	Holdorf	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
	Lohne	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
	Ostrhauderfehn	14	2024.03.01	https://www.weimaraner-niedersachsen.de/zucht-und-pruefung/pruefung/pr%C3%BCfungsergebnisse-2020/
	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.25	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.27	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.09.29	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2020.10.04	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/48.html
2021.09.01	Damme	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
	Steinfeld	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.02	Goldenstedt	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.04	Eggersdorf	10	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/281b9803-6047-4ef0-a7fa-92648fd050eb/HZP-Rangliste_04.09.21.pdf
	Lohne	6	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.05	Holdorf	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
	Hohenwarsleben	7	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/a2b8a34a-a124-4b25-976b-44ecc64d23d1/HZP-Rangliste_05.09.21.pdf
2021.09.07	Vechta	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.10	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.11	Kehdingen	18	2024.03.01	https://static1.squarespace.com/static/639c4dec99c2c156c031777/t/646b8b82d40c2936a9253a1b/1684769667609/Pr%C3%BCfungen_2021_101221.pdf
	Ostrhauderfehn	12	2024.03.01	https://www.weimaraner-niedersachsen.de/zucht-und-pruefung/pruefung/pr%C3%BCfungsergebnisse-2021/
2021.09.12	Gehrde	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.16	Visbek	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.18	Neuenkirchen	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
	Elsendorf	14	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2021/09/Rangliste-HZP2021.pdf
	Gispersleben	12	2024.03.01	https://www.weimaraner-lg-hessen.de/aktuelles-2024/aktuelles-2021/
	Hessen	13	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/HZP-18+19-09-2021.pdf
2021.09.19	Friedrichsbrunn/Wegeleben	2	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/e355b6a2-8cce-4228-8c55-3fa1b3e3467c/Rangliste_HZP_19.09.2021.pdf
2021.09.24	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.09.25	Kehdingen	15	2024.03.01	https://static1.squarespace.com/static/639c4dec99c2c156c031777/t/646b8b82d40c2936a9253a1b/1684769667609/Pr%C3%BCfungen_2021_101221.pdf
2021.09.26	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.10.02	Damme	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
	Eggersdorf	19	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/c0d29243-3511-4fea-8106-012fff041b9f/HZP-Rangliste_02.10.2021.pdf
2021.10.03	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
	Hohenwarsleben	3	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/e565d0e6-91a3-4f05-810b-b08835efd6f7/HZP-Rangliste_03.10.2021.pdf

2021.10.13	Damme	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.10.16	Fladderlohhausen	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2021.10.22	Hohenwarsleben	5	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/e2d41a4b-d2a3-460f-88a7-22ab49505560/HZP-Rangliste_22.10.2021.pdf
2021.10.23	Hohenwarsleben	7	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/79111b99-323b-40e4-b664-9057f731f41c/HZP-Rangliste_23.10.2021.pdf
2021.10.24	Hohenwarsleben	8	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/c6aaed0d-8708-4a5b-9af4-919142b71afd/HZP-Rangliste_24.10.2021.pdf
2021.10.25	Laubach-Lauter	9	2024.03.01	https://www.weimaraner-lg-hessen.de/aktuelles-2024/aktuelles-2021/
2021.10.31	Holdorf	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/51.html
2022.09.02	Goldenstedt	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.03	Langförden	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
	Lohne	11	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.04	Holdorf	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.07	Damme	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.09	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.10	Elsendorf	21	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2022/09/Rangliste-HZP-2022.pdf
	Hohenwarsleben	15	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/d710f28f-20fe-4ba2-8d8c-7498c0366068/HZP-Rangliste_10.09.22.pdf
2022.09.11	Casekow	5	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/02/HZP-Rangliste.pdf
	Hohenwarsleben	9	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/1c8eb16c-dd5c-41bc-b042-15ae62ecb3c8/HZP-Rangliste_11.09.2022.pdf
2022.09.14	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.16	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.17	Gehrde	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
	Gispersleben	11	2024.03.01	https://www.weimaraner-lg-hessen.de/aktuelles-2024/aktuelles-2022/
2022.09.23	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.24	Dinklage	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
	Neuenkirchen	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.09.25	Lohne	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
	Quitze	8	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/04/HZP-Rangliste.pdf
2022.09.30	Lohne	1	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.10.05	Gehrde	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.10.12	Visbek	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.10.15	Gehrde	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2022.10.22	Hohenwarsleben	17	2024.03.01	https://jimdo-storage.global.ssl.fastly.net/file/37a4ea06-6d15-45d2-9dcd-f8094106259b/HZP-Rangliste_22.10.22.pdf
2022.10.29	Hessen	22	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/29-10-2022hzp_ranglisteohnespur.pdf
2022.10.30	Klein Kreutz	3	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/04/HZP-Rangliste-Kopie.pdf
	Krimpenfort	11	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse-2022.html
2023.09.02	Goldenstedt	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
	Lohne	7	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.03	Holdorf	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.06	Damme	8	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.08	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.09	Dinklage	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.09	Gehrde	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.10	Greven	13	2024.03.01	https://www.weimaraner-nrw.de/wp-content/uploads/2024/03/Rangliste-HZP-23.pdf
2023.09.13	Visbek	9	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.16	Dinklage	3	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
	Elsendorf	10	2024.03.01	https://www.weimaraner-bayern.de/wp-content/uploads/2023/09/Rangliste-HZP-2023.pdf

	Hohenwarsleben	13	2024.03.01	https://weimaraner-sachsen-anhalt.de/wp-content/uploads/2024/04/HZP-Rangliste_16.09.2023.pdf
2023.09.17	Gerswalde	4	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/11/HZP-Rangliste-17.09.2023-Gerswalde.pdf
	Hohenwarsleben	4	2024.03.01	https://weimaraner-sachsen-anhalt.de/wp-content/uploads/2024/04/HZP-Rangliste_17.09.2023.pdf
2023.09.22	Visbek	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.23	Casekow	7	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/11/HZP-Rangliste-23.09.2023-Casekow.pdf
	Gehrde	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
	Langförden	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
	Ostbevern	3	2024.03.01	https://www.jgvnordmuensterland.de/upload/images/Pruefungsergebnisse/2023/Rangliste%20HZP23.pdf
2023.09.29	Visbek	5	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.09.30	Hessen	5	2024.03.01	https://www.drahthaarhessen.de/VDD-Ergebnisse/30-09-2023_HZPoSp.pdf
2023.09.30	Lohne	4	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.10.05	Visbek	11	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.10.11	Lohne	2	2024.03.01	http://www.jgv-vechta.de/index.php/pruefungsergebnisse_2023.html
2023.10.21	Hohenwarsleben	18	2024.03.01	https://weimaraner-sachsen-anhalt.de/wp-content/uploads/2024/03/HZP-Rangliste_21.10.2023.pdf
2023.10.22	Hohenwarsleben	5	2024.03.01	https://weimaraner-sachsen-anhalt.de/wp-content/uploads/2024/03/HZP-Rangliste_22.10.2023.pdf
	Klein Kreutz	6	2024.03.01	https://weimaraner-lg-ost.de/wp-content/uploads/2023/11/HZP-Rangliste-22.10.2023-Klein-Kreutz.pdf
2023.10.23	Hohenwarsleben	7	2024.03.01	https://www.weimaraner-thueringen.de/wp-content/uploads/2023/09/HZP-23-Rangliste.pdf
Végösszeg		1 065		

10.Nyilatkozatok

10.1. Konzulensi nyilatkozat

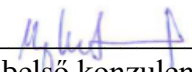
NYILATKOZAT

Tillmann Anita (hallgató Neptun azonosítója: SGNABL) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Gödöllő, 2024.04.27

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.

10.2. Nyilatkozat a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a szakdolgozat³ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Tillmann Anita _____
A Hallgató Neptun kódja: SGNABL _____
—
A dolgozat címe: Weimári vizsla vadászat, képzés, tenyésztés kérdésköre
A megjelenés éve: 2024 _____
A konzulens intézetének neve: Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet _____
A konzulens tanszékének a neve: _____

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió⁴ egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumba. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumban.

Kelt: Budapest, 2024.04.28.

Hallgató aláírása

³ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

⁴ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.